

Kitaplar ve Kur'an Tefsirleri

Hüccumat-ı Sitte Risalesi

Bediüzzaman
Hasîmî

www.kitapci.com

Hücumât-ı Sitte
Risalesi

Bediüzzaman Said Nursî

Risale-i Nur Külliyyati'ndan

Hücumât-ı Sitte

Risalesi

Bediüzzaman

Said Nursî

İstanbul - 2009

HÜCUMÂT-I SİTTE RİSALESİ

Copyright © Şahdamar Yayınları, 2009

*Bu eserin tüm yayın hakları Işık Yayıncılık Ticaret A.Ş.'ne aittir.
Eserde yer alan metin ve resimlerin Işık Yayıncılık Ticaret A.Ş.'nin önceden
yazılı izni olmaksızın, elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt
sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.*

ISBN

978-605-4038-21-3

Yayın Numarası

120

Basım Yeri ve Yılı

Çağlayan A. Ş.

TS EN ISO 9001:2000

Ser No: 300-01

Sarıncı Yolu Üzeri No: 7 Gaziemir / İZMİR

Tel: (0232) 252 22 85

Kasım 2009

Genel Dağıtım

Gökkuşuğu Pazarlama ve Dağıtım

Merkez Mah. Soğuksu Cad. Nu: 31 Tek-Er İş Merkezi

Mahmutbey/İSTANBUL

Tel: (0212) 410 50 60 Faks: (0212) 445 84 64

Şahdamar Yayınları

Kısıklı Mahallesi Meltem Sokak No: 5

34676 Üsküdar/İSTANBUL

Tel: (0216) 318 42 88 Faks: (0216) 318 52 20

www.sahdamaryayinlari.com

İçindekiler

<i>Altıncı Risale Olan Altıncı Kısım (Hücumât-ı Sitte)</i>	1
Birinci Desise.....	1
İkinci Desise.....	9
Üçüncü Desise-i Şeytaniye.....	16
Dördüncü Desise-i Şeytaniye.....	22
Beşinci Desise-i Şeytaniye.....	37
Altıncı Desise-i Şeytaniye.....	42
<i>Altıncı Risale Olan Altıncı Kısımın Zeyli (Es'ile-i Sitte)</i>	47
Birincisi.....	48
İkincisi.....	49
Üçüncüsü.....	50
Dördüncüsü.....	50
Beşincisi.....	51
Altıncısı.....	53

f _____ **Hücumât-ı Sitte Risalesi**

Kaynakların Tesbitinde Faydalanılan Eserler.....	57
İndeksler.....	59
a. <i>Âyet İndeksi</i>	59
b. <i>Karma İndeks</i>	61

Altıncı Risale Olan Altıncı Kısım (Hücumât-ı Sitte)

*Kur'ân-ı Hakîm'in tilmizlerini ve hâdimlerini
ikaz etmek ve aldanmamak için yazılmıştır.*

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَلَا تَرْكَبُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ¹

Şu Altıncı Kısım, ins ve cin şeytanlarının altı desiselerini inşâallah akîm bırakır ve hücum yollarının altısını sed-deder.

Birinci Desise

Şeytan-ı ins, şeytan-ı cinnîden aldığı derse binâen; hizbu'l-Kur'ân'ın fedakâr hâdimlerini hubb-u câh vâsıtasıyla aldatmak ve o kudsî hizmetten ve o mânevî, ulvî cihaddan vazgeçirmek istiyorlar. Şöyle ki:

¹ “Bir de sakın zulmedenlere meyletmeyin, sempati duymayın. Yoksa size ateş dokunur.” (Hûd Sûresi 11/113)

Akîm: Güdük, neticesiz, kısır.

Cihad: Allah'ın dinine hizmet için sarfedilen her türlü gayret.

Desise: Hile, oyun.

Hâdim: Hizmetkâr.

Hizbu'l-Kur'ân: Kur'ân cemaati.
Kur'ân'a bağlı kimseler.

Hubb-u câh: Makam arzusu, düşkünlüğü.

Şeytan-ı cinnî: Asil şeytan.

Şeytan-ı ins: Şeytanlaşan insan.

Tilmiz: Öğrenci.

Ulvî: Yüce.

İnsanda, ekseriyet itibarıyla hubb-u câh denilen hırs-ı şöhret ve hodfürûşluk ve şan u şeref denilen riyakârâne, halklara görünmek ve nazar-ı âmmede mevki sahibi olmaya, ehl-i dünyanın her ferdinde cüz'î-küllî arzu vardır. Hatta o arzu için, hayatını feda eder derecesinde şöhret-perestlik hissi onu sevk eder. Ehl-i âhiret için bu his gayet tehlikelidir, ehl-i dünya için de gayet dağdağalıdır; çok ahlâk-ı seyyienin de menşeidir ve insanların da en zayıf damarıdır. Yani: Bir insanı yakalamak ve kendine çekmek; onun o hissini okşamakla kendine bağlar, hem onun ile onu mağlûp eder. *Kardeşlerim hakkında en ziyade korktuğum, bunların bu zayıf damarından ehl-i ilhâdın istifade etmek ihtimalidir. Bu hâl beni çok düşündürüyor. Hakikî olmayan bazı bîçare dostlarımı o suretle çektiler, mânen onları tehlikeye attılar.*¹(Hâşiye)

1 (Hâşiye) O bîçareler, “Kalbimiz Üstad ile beraberdir.” fikriyle kendilerini tehlikesiz zannederler. Hâlbuki ehl-i ilhâdın cereyanına kuvvet veren ve propagandalarına kapılan, belki bilmeyerek

Ahlâk-ı seyyie: Kötü ahlâk.

Bîçare: Çaresiz, zavallı.

Cüz'î-küllî: Az-çok.

Dağdağa: Sıkıntı, gürültü.

Ehl-i âhiret: Hayatlarını daha çok âhiret kıstaslarına göre sarfeden, dindar kimseler.

Ehl-i dünya: Geçici dünya zevklerine bağlanıp âhireti unutan kimseler.

Ehl-i ilhâd: Dinden sapanlar, dinsizler.

Hırs-ı şöhret: Meşhur olmak için gösterilen hırs.

Hodfürûşluk: Kendini beğendirme, gösteriş için çalışma.

Menşe: Kaynak, memba.

Nazar-ı âmme: Kamuoyu, halkın nazarı.

Şöhret-perestlik: Şöhret düşkünlüğü.

Ey kardeşlerim ve ey hizmet-i Kur'ân'da arkadaşlarım! Bu hubb-u câh cihetinden gelen dessay ehl-i dünyanın hafiyelerine veya ehl-i dalâletin propagandacılarına veya şeytanın şâkirtlerine deyiniz ki:

“Evvelâ rıza-yı ilâhî ve iltifat-ı rahmânî ve kabul-ü rabbânî öyle bir makamdır ki; insanların teveccühü ve istihsanı, ona nisbeten bir zerre hükmündedir. Eğer teveccüh-ü rahmet varsa, yeter. İnsanların teveccühü, o teveccüh-ü rahmetin in'ikâsı ve gölgesi olmak cihe- tiyle makbuldür. Yoksa arzu edilecek bir şey değildir. çünkü kabir kapısında söner, beş para etmez!”

Hubb-u câh hissi eğer susturulmazsa ve izâle edilmez- se, yüzünü başka cihete çevirmek lâzımdır. Şöyle ki:

---

hafiyelikte istîmal edilmek tehlikesi bulunan bir adamın, “*Kalbim sâfidir. Üstadımın mesleğine sâdiktir.*” demesi, bu misale ben- zer ki: Birisi namaz kılarken karnındaki yeli tutamıyor, çıkıyor; hades vuku buluyor. Ona “*Namazın bozuldu.*” denildiği vakit, o diyor: “*Neden namazım bozulsun, kalbim sâfidir.*”

Dessay: Hilekâr, düzenbaz.

Ehl-i dalâlet: Hak dinden sapan- lar.

Hafiye: Ajan casus.

Hizmet-i Kur'ân: Kur'ân-ı Kerîm'e hizmet.

İltifat-ı rahmânî: Cenâb-ı Hakk'ın iltifatı, ihsanı.

İn'ikâs: Yansıma, aksetme.

İstihsan: Beğenme, takdir etme.

İzâle etmek: Gidermek.

Kabul-ü rabbânî: Cenâb-ı Hakk'ın makbul sayması.

Rıza-yı ilâhî: Allah rızası.

Teveccüh: Yönelme, yakınlık gös- terme.

Teveccüh-ü rahmet: Cenâb-ı Hakk'ın rahmetinin insana yönel- miş olması.

Sevâb-ı uhrevî için, dualarını kazanmak niyetiyle ve hizmetin hüsn-ü tesiri noktasında gelecek temsildeki sır-ra binâen, belki o hissin meşrû bir ciheti bulunur. Meselâ; Ayasofya Câmii, ehl-i fazl ve kemâlden mübarek ve muhterem zâtlarla dolu olduğu bir zamanda; tek tük, sofada ve kapıda haylaz çocuklar ve serseri ahlâksızlar bulunup, câmiin pencerelerinin üstünde ve yakınında ecnebilerin eğlence-perest seyircileri bulunsa, bir adam o câmi içine girip ve o cemaat içine dahil olsa, eğer güzel bir sadâ ile şirin bir tarzda Kur'ân'dan bir aşır okusa, o vakit binler ehl-i hakikatin nazarları ona döner, hüsn-ü teveccühle, mânevî bir dua ile, o adama bir sevap kazandırırılar. Yalnız, haylaz çocukların ve serseri mülhidler ve tek tük ecnebilerin hoşuna gitmeyecek. Eğer o mübarek câmiye ve o muazzam cemaat içine o adam girdiği vakit, süflî ve edepsizce fuhşa ait şarkıları bağırıp çağırorsa, raks edip zıplasa; o vakit o haylaz çocukları güldürecek, o serseri ahlâksızları fuhşiyata

Aşır: Kur'ân-ı Kerîm'den on âyetlik bir bölüm.

Eğlence-perest: Eğlence düşkünü.

Ehl-i fazl ve kemâl: Erdemli, olgun kimseler.

Ehl-i hakikat: Daima hak ve hakikat peşinde olanlar.

Fuhş / fuhşiyat: Günahlar, ahlâksızlıklar, meşrû olmayan cinsellikler.

Hüsn-ü tesir: Güzel, olumlu tesir.

Hüsn-ü teveccüh: Takdir etme, beğenme.

Meşrû: Uygun, doğru.

Muazzam: Büyük.

Mülhid: Dinsiz, inançsız, ateist

Raks etmek: Oynamak, dans etmek.

Sevâb-ı uhrevî: Âhiret sevabı.

Süflî: Alçak, bayağı, pes.

teşvik ettiği için hoşlarına gidecek ve İslâmiyet'in kusurunu görmekle mütelezziz olan ecnebilerin istihzâkârâne tebessümlerini celbedecek. Fakat umum o muazzam ve mübarek cemaatin bütün efradından, bir nazar-ı nefret ve tahkir celbedecektir. Esfel-i sâfilîne sukut derecesinde nazarlarında alçak görünecektir.

İşte aynen bu misal gibi; Âlem-i İslâm ve Asya, muazzam bir câmidir.. ve içinde ehl-i iman ve ehl-i hakikat, o câmideki muhterem cemaattir. O haylaz çocuklar ise, çocuk akıllı dalkavuklardır. O serseri ahlâksızlar; frenk-meşrep, milliyetsiz, dinsiz heriflerdir. Ecnebi seyircileri ise, ecnebilerin naşir-i efkârı olan gazetecilerdir. Her bir Müslüman, hususan ehl-i fazl ve kemâl ise, bu câmide derecesine göre bir mevkiî olur, görünür, nazar-ı dikkat ona çevrilir. Eğer İslâmiyet'in bir sırr-ı esası olan ihlâs ve rıza-yı ilâhî cihetinde, Kur'ân-ı Hakîm'in ders verdiği

---

Âlem-i İslâm: İslâm Dünyası.

Celbetmek: Çekmek, sebep olmak.

Dalkavuk: Yaltaklanan.

Efrad: Fertler, şahıslar.

Ehl-i fazl ve kemâl: Erdemli, olgun kimseler.

Ehl-i iman: İnananlar, müminler.

Esfel-i sâfilîn: En aşağı yer, insanın düşebileceği en kötü durum, en aşağı mertebe.

Frenk-meşrep: Yabancı kültürü benimseyen, Avrupalıları taklit eden.

İstihzâkârâne: Alay eder şekilde.

Kur'ân-ı Hakîm: Hüküm ve hikmet kitabı Kur'ân-ı Kerîm.

Mütelezziz: Lezzet alan, haz duyan.

Naşir-i efkâr: Fikir yayın organı.

Nazar-ı nefret ve tahkir: Nefret ve hakaret ederek bakma.

Sırr-ı esas: Temel, asıl sır, gaye.

Sukut: Düşme, değer kaybetme.

ahkâm ve hakâik-i kudsiyeye dair harekât ve a'mâl ondan sudûr etse, lisan-ı hâli mânen âyât-ı Kur'âniye'yi okusa, o vakit mânen Âlem-i İslâm'ın her bir ferdinin vird-i zebânı olan **اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ**¹ duasında dahil olup hissedar olur ve umumu ile uhuvvetkârâne alâkadar olur. Yalnız hayvanât-ı muzırra nev'inden bazı ehl-i dalâletin ve sakallı çocuklar hükmündeki bazı ahmakların nazarlarında kıymeti görünmez. Eğer o adam, medar-ı şeref tanıdığı bütün ecdadını ve medar-ı iftihar bildiği bütün geçmişlerini ve ruhen nokta-yı istinad telâkki ettiği selef-i sâlihînin cadde-i nurânîlerini terk edip heveskârâne, hevâ-perestâne,

¹ "Allah'ım! Erkeğiyle kadınıyla bütün müminleri bağışla."

A'mâl: Ameller, işler.

Ahkâm: Hükümler.

Âyât-ı Kur'âniye: Kur'ân-ı Kerim'in âyetleri.

Cadde-i nurânî: Pırıl pırıl, aydınlık cadde.

Ecdad: Dedeler, atalar.

Ehl-i dalâlet: Hak dinden sapanlar.

Hakâik-i kudsiye: Mukaddes, yüce hakikatler.

Harekât: Hareketler.

Hayvanât-ı muzırra: Zararlı canlılar.

Hevâ-perestâne: Nefse tapınırcasına.

Heveskârâne: Heveslice.

Hissedar olmak: Pay sahibi olmak, nasiplenmek..

Lisan-ı hâl: Hâl dili, davranışların ifade ettiği anlam.

Medar-ı iftihar: Övünç sebebi, vesilesi.

Medar-ı şeref: Şeref, onur vesilesi.

Nokta-yı istinad: Dayanak noktası.

Selef-i sâlihîn: Ehl-i Sünnet'in ilk dönem rehberleri; güvenilir, dürüst ilim sahipleri.

Sudûr etmek: Olmak, meydana gelmek.

Telâkki etmek: Kabullenmek, benimsemek.

Uhuvvetkârâne: Kardeşçe, kardeş gibi.

Vird-i zebân: Dilden düşmeyen, devamlı tekrarlanan dua, zikir.

riyakârâne, şöhret-perverâne, bid'akârâne işlerde ve harekâtta bulunsa; mânen bütün ehl-i hakikat ve ehl-i imanın nazarında en alçak mevkie düşer. **اَتَّقُوا فِرَاسَةَ** ¹المؤمنين فَإِنَّهُ يَنْظُرُ بِنُورِ اللَّهِ كَادAR ÂMÎ ve cahil de olsa, akli derk etmediği hâlde, kalbi öyle hodfürûş adamları görse soğuk görür, mânen nefret eder.

İşte hubb-u câha meftun ve şöhret-perestliğe müptelâ adam –ikinci adam–, hadsiz bir cemaatin nazarında esfel-i sâfilîne düşer. Ehemmiyetsiz ve müstehzi ve hezeyancı bazı serserilerin nazarında, muvakkat ve menhûs bir mevki kazanır. **الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ** ²

¹ “Müminin ferasetinden çekinin! Zira o baktı mı Allah'ın nuruyla bakar.” (Tirmizî, *Tefsîru sûre (15) 6*; et-Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebir* 8/102; et-Taberânî, *el-Mu'cemü'l-ewsat* 3/312, 8/23)

² “Müttakiler dışında dünyadaki bütün dostlar, o gün birbirine düşmandır.” (Zuhruf Sûresi 43/67)

Âmî: Halktan, sıradan biri.

Bid'akârâne: Dinin aslına aykırı bir tarzda.

Derk etmek: Anlamak, idrak etmek.

Hezeyan: Saçmalama.

Hodfürûş: Kendini beğenmiş.

Hubb-u câh: Makam arzusu, düşkünlüğü.

Meftun: Düşkün, tutkun.

Menhûs: Uğursuz, kötü.

Muvakkat: Kısa süreli, geçici.

Müptelâ: Hastalığa tutulmuş.

Müstehzi: Alay eden, alaycı.

Riyakârâne: İki yüzlülükle, gösteriş düşkünü bir tarzda.

Şöhret-perestlik: Şöhret düşkünlüğü.

Şöhret-perverâne: Şöhrete düşkün bir tarzda.

sırrına göre; *dünyada zarar, berzahta azap, âhirette düşman bazı yalancı dostları bulur.*

Birinci suretteki adam, faraza hubb-u câhı kalbinden çıkarmazsa, fakat ihlâsı ve rıza-yı ilâhîyi esas tutmak ve hubb-u câhı hedef ittihaz etmemek şartıyla; bir nevi meşrû makam-ı mânevî, hem muhteşem bir makam kazanır ki, o hubb-u câh damarını kemâliyle tatmin eder. Bu adam az, hem pek az ve ehemmiyetsiz bir şey kaybeder; ona mukabil, çok hem pek çok kıymettar, zararsız şeyleri bulur. Belki birkaç yılını kendinden geçirir; ona bedel, çok mübarek mahlûkları arkadaş bulur, onlarla ünsiyet eder. Veya ısırcı yabanî eşek arılarını geçirir, mübarek rahmet şerbetçileri olan arıları kendine celbeder. Onların ellerinden bal yer gibi, öyle dostlar bulur ki; daima dualarıyla âb-ı kevser gibi feyizler, Âlem-i İslâm'ın etrafından onun ruhuna içirilir ve defter-i a'mâlîne geçirilir.

Bir zaman, dünyanın bir büyük makamını işgal eden küçük bir insan, şöhret-perestlik yolunda büyük bir kabahtan işlemekle, Âlem-i İslâm'ın nazarında maskara olduğu

Âb-ı kevser: Kevser suyu.

Berzah: Kabir.

Defter-i a'mâl: Amel defteri, insanın yaptığı bütün fiillerin kaydedildiği defter.

Hedef ittihaz etmek: Hedef edinmek.

Kemâl: Tam, mükemmel.

Makam-ı mânevî: Mânevî makam.

Mukabil: Karşı, karşılık.

Ünsiyet etmek: Yakın, dost olmak.

vakit, geçen temsilin meâlini ona ders verdim; başına vurdum. İyi sarstı, fakat kendimi hubb-u câhtan kurtaramadığım için, o ikazım dahi onu uyandırmadı.

İkinci Desise

İnsanda en mühim ve esaslı bir his, hiss-i havftır. Dessas zâlimler, bu korku damarından çok istifade etmektedirler. Onunla, korkakları gemlendiriyorlar. Ehl-i dünyanın hafiyeleri ve ehl-i dalâletin propagandacıları, avâmın ve bilhassa ulemânın bu damarından çok istifade ediyorlar. Korkutuyorlar, evhamlarını tahrik ediyorlar. Meselâ, nasıl ki damda bir adamı tehlikeye atmak için bir dessas adam, o evhamlının nazarında zararlı görünen bir şeyi gösterip, vehmini tahrik edip, kova kova tâ damın kenarına gelir, baş aşağı düşürür, boynu kırılır. Aynen onun gibi; çok ehemmiyetsiz evham ile, çok ehemmiyetli şeyleri feda ettiriyorlar. Hatta bir sinek beni ısırmasın diyerek, yılânın ağzına girer.

Bir zaman –Allah rahmet etsin– mühim bir zât, kayığa binmekten korkuyordu. Onun ile beraber bir akşam vakti,

---

Avâm: Genel halk kitlesi.

Evham: Vehimler, kuruntular.

Gemlendirmek: Engellenmek, zaptetmek.

Hiss-i havf: Korkma, korku duygusu.

Meâl: Mânâ, netice.

Tahrik: Harekete geçirme.

Ülemâ: Âlimler, bilginler.

Vehim: Yanlış ve mesnetsiz düşünce, zan, kuruntu.

İstanbul'dan köprüye geldik. Kayığa binmek lâzım geldi. Araba yok. Sultan Eyyûb'a gitmeye mecburuz. Israr ettim. Dedi:

– Korkuyorum, belki batacağız!

Ona dedim:

– Bu Haliç'te tahminen kaç kayık var?

Dedi:

– Belki bin var.

Dedim:

– Senede kaç kayık gark olur.

Dedi:

– Bir-iki tane, bazı sene de hiç batmaz.

Dedim:

– Sene kaç gündür?

Dedi:

– Üç yüz altmış gündür.

Dedim:

– Senin vehmine ilişen ve korkuna dokunan batmak ihtimali, üç yüz altmış bin ihtimalden birtek ihtimaldir. Böyle bir ihtimalden korkan; insan değil, hayvan da olamaz!

Gark olmak: Batmak.

Hem ona dedim:

– Acaba kaç sene yaşamayı tahmin ediyorsun?

Dedi:

– Ben ihtiyarım, belki on sene daha yaşamam ihtimali vardır.

Dedim:

– Ecel gizli olduğundan, her bir günde ölmek ihtimali var. Öyle ise üç bin altı yüz günde her gün vefatın muhtemel. İşte kayık gibi üç yüz binden bir ihtimal değil, belki üç binden bir ihtimal ile bugün ölümün muhtemeldir, titre ve ağla, vasiyet et, dedim.

Aklı başına geldi, titreyerek kayığa bindirdim. Kayık içinde ona dedim:

– *Cenâb-ı Hak hafv damarını hıfz-ı hayat için vermiş, hayatı tahrip için değil! Ve hayatı, ağır ve müşkül ve elîm ve azap yapmak için vermemiştir. Hafv; iki, üç, dört ihtimalden bir olsa.. hatta beş-altı ihtimalden bir olsa, ihtiyatkârâne bir hafv, meşrû olabilir. Fakat yirmi, otuz, kırk ihtimalden bir ihtimal ile hafv etmek evhamdır, hayatı azaba çevirir.*

Elîm: Elem veren, üzücü.

Hafv: Korku.

Hıfz-ı hayat: Hayatı korumak.

İhtiyatkârâne: Dikkatli, tedbirli bir şekilde.

Müşkül: Mesele, problem.

İşte ey kardeşlerim! Eğer ehl-i ilhâdın dalkavukları, sizi korkutmak ile kudsî cihad-ı mânevînizden vazgeçirmek için size hücum etseler, onlara deyiniz:

“Biz hizbu’l-Kur’ân’ız! إِنَّ نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ لِحَافِظُونَ¹ sırrıyla Kur’ân’ın kalesindeyiz. ²لَوْ كَيْلُ etrafımızda çevrilmiş muhkem bir surdur. Binler ihtimalden bir ihtimal ile, şu kısa hayat-ı fâniyeye küçük bir zarar gelmesi korkusundan, hayat-ı ebediyemize yüzde yüz binler zarar verecek bir yola, bizi ihtiyârımızla sevk edemezsiniz!” Ve deyiniz: “Acaba hizmet-i Kur’âniye’de arkadaşımız ve o hizmet-i kudsiyenin tedbirinde üstadımız ve ustabaşımız olan Sa- id Nursî’nin yüzünden, bizim gibi hak yolunda ona dost olan ehl-i haktan kim zarar görmüş? Ve onun has

¹ “Hiç şüphe yok ki o zikri, Kur’ân’ı biz indirdik, onu koruyacak olan da biziz.” (Hicr Sûresi 15/9)

² “Allah bize yeter. O ne güzel vekildir!” (Âl-i İmran Sûresi 3/173)

Cihad-ı mânevî: Allah’ın dinine hizmet için sarfedilen her türlü mânevî gayret.

Ehl-i hak: Daima doğrunun yanında olan kişiler.

Ehl-i ilhâd: Dinden sapanlar, dinsizler.

Hayat-ı ebediye: Ebedî, sonsuz âhiret hayatı.

Hayat-ı fâniye: Fânî, geçici dünya

hayatı.

Hizbu’l-Kur’ân: Kur’ân cemaati. Kur’ân’a bağlı kimseler.

Hizmet-i kudsiye: Kutlu, mukaddes hizmet.

Hizmet-i Kur’âniye: Kur’ân-ı Kerîm hizmeti.

İhtiyâr: Tercih, irade.

Muhkem: Sağlam, metin.

Tedbir: İdare etme, düzenleme.

talebelerinden kim belâ görmüş ki, biz de göreceğiz ve o görmek ihtimali ile telâş edeceğiz? Bu kardeşimizin binler uhrevî dostları ve kardeşleri var. Yirmi-otuz senedir dünya hayat-ı içtimâyesine tesirli bir surette karıştığı hâlde, onun yüzünden bir kardeşinin zarar gördüğünü iştirmedik. Hususan o zaman, elinde siyaset topuzu vardı. Şimdi o topuz yerine nur-u hakikat var. Eskiden 31 Mart Hâdisesi'nde çendan onu da karıştırdılar, bazı dostlarını da ezdiler. Fakat sonra tebeyün etti ki, mesele başkaları tarafından çıkmış. Onun dostları, onun yüzünden değil, onun düşmanları yüzünden belâ gördüler. Hem o zaman çok dostlarını da kurtardı. Buna binâen; bin değil, binler ihtimalden birtek ihtimal-i tehlike korkusuyla, bir hazine-i ebediyeyi elimizden kaçırmak, sizin gibi şeytanların hatırına gelmemeli!" deyip ehl-i dalâletin dalkavuklarının ağzına vurup tard etmelisiniz. Hem o dalkavuklara deyiniz ki:

"Yüz binler ihtimalden bir ihtimal değil, yüzden yüz ihtimal ile bir helâket gelse; zerre kadar aklımız varsa, korkup, onu bırakıp kaçmayacağız!" Çünkü

Çendan: Gerçi, her ne kadar.

Hayat-ı içtimâye: Toplum hayatı.

Hazine-i ebediye: Ebedî hazine.

Helâket: Ölüm, yok olma.

İhtimal-i tehlike: Tehlike ihtimali.

Nur-u hakikat: Gerçeğin ışığı.

Tard etmek: Kovmak.

Tebeyün etmek: Belli olmak, açığa çıkmak.

Uhrevî: Âhirete ait.

mükerrer tecrübelerle görülmüş ve görülüyor ki: Büyük kardeşine veyahut Üstadına tehlike zamanında ihanet edenlerin, gelen belâ en evvel onların başında patlar. Hem merhametsizcesine onlara ceza verilmiş ve alçak nazarıyla bakılmış. Hem cesedi ölmüş, hem ruhu zillet içinde mânen ölmüş. Onlara ceza verenler, kalblerinde bir merhamet hissetmezler. Çünkü derler: “Bunlar madem kendilerine sâdık ve müşfik üstadlarına hain çıktılar; elbette çok alçaktırlar, merhamete değil tahkire lâyıktırlar.”

Madem hakikat budur. Hem madem bir zâlim ve vicdansız bir adam, birisini yere atıp ayağıyla onun başını kat'î ezecek bir surette davransa; o yerdeki adam, eğer o vahşi zâlimin ayağını öpse; o zillet vâsıtasıyla kalbi başından evvel ezilir, ruhu cesedinden evvel ölür. Hem başı gider, hem izzet ve haysiyeti mahvolur. Hem o canavar vicdansız zâlime karşı zaaf göstermekle, kendisini ezdirmeye teşcî eder. Eğer ayağı altındaki mazlum adam, o zâlimin yüzüne tükürse; kalbini ve ruhunu kurtarır, cesedi bir şehid-i mazlum olur. Evet tükürün zâlimlerin hayasız yüzlerine!..

Mazlum: Zulme uğrayan.

Mükerrer: Tekrarlanmış.

Müşfik: Şefkatli.

Şehid-i mazlum: Zulme maruz kalarak şehit olan kimse.

Tahkir: Hakaret etme, küçük düşürme.

Teşcî etmek: Cesaretlendirmek.

Zillet: Küçük düşme, hor ve hakir görülmeye.

Bir zaman İngiliz Devleti, İstanbul Boğazı'nın topraklarını tahrip ve İstanbul'u istilâ ettiği hengâmda; o devletin en büyük daire-i diniyesi olan Anglikan Kilisesi'nin başpapazı tarafından Meşihat-ı İslâmiye'den dinî altı soruldu. Ben de o zaman Dârü'l-Hikmeti'l-İslâmiye'nin âzâsı idim.

Bana dediler:

– Bir cevap ver. Onlar altı suallerine, altı yüz kelime ile cevap istiyorlar.

Ben dedim:

Altı yüz kelime ile değil, altı kelime ile de değil, hatta bir kelime ile dahi değil; belki bir tükürük ile cevap veriyorum! Çünkü o devlet, işte görüyorsunuz; ayağını boğazımıza bastığı dakikada, onun papazı mağrurâne üstümüzde sorular sormasına karşı, yüzüne tükürmek lâzım geliyor. Tükürün o ehl-i zulmün o merhametsiz yüzüne!.. demiştim. Şimdi diyorum:

Ey kardeşlerim! İngiliz gibi cebbâr bir hükûmetin istilâ ettiği bir zamanda, bu tarzda matbaa lisanıyla onlara mukabele etmek, tehlike yüzde yüz iken,

---

Cebbâr: Zorba, despot.

Daire-i diniye: Dinî işler dairesi.

Dârü'l-Hikmeti'l-İslâmiye: 1918-1922 yılları arasında, zamanın problemlerine İslâmî çözümler üretme

doğrultusunda faaliyet göstermiş İslâmî İlimler Akademisi.

Hengâm: Vakit, devir.

Meşihat-ı İslâmiye: Osmanlı Devletindeki Şeyhülislâmlık Dairesi.

hıfz-ı Kur'ânî bana kâfi geldiği hâlde; size de, yüzde bir ihtimal ile, ehemmiyetsiz zâlimlerin elinden gelen zararlara karşı, elbette yüz derece daha kâfidir.

Hem ey kardeşlerim! Çoğunuz askerlik etmişsiniz. Etmeyenler de elbette işitmişlerdir. İşitmeyenler de benden işitsinler ki: “*En ziyade yaralananlar, siperini bırakıp kaçanlardır. En az yara alanlar, siperinde sebat edenlerdir!*.”

قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ¹ mânâ-yı işârîsiyle gösteriyor ki: “*Firar edenler, kaçmalarıyla ölümlü daha ziyade karşıyorlar!*”

Üçüncü Desise-i Şeytaniye

Tamâ yüzünden çoklarını avlıyorlar. Kur'ân-ı Hakîm'in âyât-ı beyyinâtından istifâza ettiğimiz kat'î burhanlarla çok risalelerde isbat etmişiz ki; *meşrû rızık, iktidar ve ihtiyârın derecesine göre değil; belki acz ve*

¹ “De ki: Sizin kaçtığınız o ölüm var ya, o mutlaka sizi karşılayacaktır.” (Cum'a Sûresi 62/8)

Acz: Âcizlik, güçsüzlük.

Âyât-ı beyyinât: Apaçık deliller.

Burhan: Delil.

Desise-i şeytaniye: Şeytanca hile, oyun.

Hıfz-ı Kur'ânî: Kur'ân'ın koruması.

İhtiyâr: Tercih, irade.

İktidar: Güç.

İstifâza etmek: Feyz alma, feyizlenmek; mânevî zenginlik kazanmak.

Mânâ-yı işârî: İmâ yoluyla anlatılan mânâ.

Sebat: Kararlılık, yerinde sağlam durma.

Tamâ: Aç gözlülük, doymazlık, tamahkârlık.

iftikarın nisbetinde geliyor. Bu hakikati gösteren hadsiz işaretler, emâreler, deliller vardır. Ezcümle:

Bir nevi zîhayat ve rızka muhtaç olan eşcar, yerinde durup onların rızıkları onlara koşup geliyor. Hayvanât, hırs ile rızıklarının peşinde koştuklarından, ağaçlar gibi mükemmel beslenmiyorlar. Hem hayvanât nev'inden balıkların en aptal, iktidarsız ve kum içinde bulunduğu hâlde mükemmel beslenmesi ve umumiyetle semiz olarak görünmesi; maymun ve tilki gibi zeki ve muktedir hayvanât, sû-i maîşetinden alîz ve zayıf olması gösteriyor ki; *vâsıtayı rızık, iktidar değil, iftikardır.*

Hem insanî olsun, hayvanî olsun bütün yavruların hüsn-ü maîşeti ve süt gibi hazine-i rahmetin en latîf bir hediyesi, umulmadık bir tarzda onlara zaaf ve aczlerine şefkaten ihsan edilmesi.. ve vahşî canavarların dîk-ı maîşetleri dahi gösteriyor ki; *vesile-i rızk-ı helâl, acz ve iftikardır.. zekâ ve iktidar değildir.*

Alîz: Cılız.

Dîk-ı maîşet: Geçim darlığı, sıkıntısı.

Emâre: Alâmet, belirti, işaret.

Eşcar: Ağaçlar.

Ezcümle: Bunlardan bazıları da şunlardır:...

Hayvanât: Hayvanlar.

Hazine-i rahmet: Rahmet hazinesi.

İftikar: Fakirlik, muhtaçlık.

Latîf: Hoş, güzel, hafif.

Sû-i maîşet: Kötü, yanlış beslenme.

Vâsıtayı rızık: Beslenme, rızık vâsıtası.

Vesile-i rızk-ı helâl: Helâl yolla beslenme vesilesi.

Zaaf: Zayıflık.

Zîhayat: Canlı.

Hem dünyada, milletler içinde şiddet-i hırs ile meşhur olan Yahudi milletinden daha ziyade rızık peşinde koşan olmuyor. Hâlbuki zillet ve sefâlet içinde en ziyade sû-i maîşete onlar maruz oluyorlar. Onların zenginleri dahi süflî yaşıyorlar. Zâten ribâ gibi gayr-i meşrû yollarla kazandıkları mal, rızık-ı helâl değil ki meselemizi cerh etsin.

Hem çok ediplerin ve çok ulemânın fakr-ı hâli ve çok aptalların servet ve gınâsı dahi gösteriyor ki; *celb-i rızıkın medarı, zekâ ve iktidar değildir; belki acz ve iftikardır, tevekkül-vâri bir teslimdir ve lisan-ı kâl ve lisan-ı hâl ve lisan-ı fiil ile bir duadır.*

İşte bu hakikati ilân eden ¹ **إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ** âyeti, bu dâvâmıza o kadar kavî ve metin bir burhandır ki;

¹ “Bütün mahlûkların rızıklarını veren, kâmil kuvvet ve tam iktidar sahibi olan Allah Teâlâ’dır.” (Zâriyât Sûresi 51/58)

Cellb-i rızık: Rızık elde etme.

Cerh etmek: Çürütmek.

Edip: Edebiyatçı, şâir veya yazar.

Fakr-ı hâl: Fakirlik hâli.

Gayr-i meşrû: Yasak, haram.

Gınâ: Zenginlik, servet.

Kavî: Güçlü, kuvvetli.

Lisan-ı fiil: Fiilin, yapılan işin ifade ettiği anlam.

Lisan-ı hâl: Hâl dili, davranışların

ifade ettiği anlam.

Lisan-ı kâl: Dilin, sözün ifade ettiği anlam.

Medar: Vesile, sebep.

Metin: Sağlam.

Ribâ: Fâiz.

Sefalet: Perişanlık, sefillik.

Süflî: Alçak, bayağı.

Şiddet-i hırs: Hırsın çok olması.

Tevekkülvâri: Tevekküle benzer.

bütün nebâtât ve hayvanât ve etfâl lisanıyla okunuyor..
ve rızık isteyen her tâife, şu âyeti lisan-ı hâl ile okuyor.

Madem rızık mukadderdir ve ihsan ediliyor ve veren de Cenâb-ı Hak'tır; o hem Rahîm, hem Kerîm'dir. O'nun rahmetini ittiham etmek derecesinde ve keremini istihfaf eder bir surette gayr-i meşrû bir tarzda yüz suyu dökmekle vicdanını belki bazı mukaddesâtını rüşvet verip, menhûs, bereketsiz bir mal-ı haramı kabul eden düşünsün ki, ne kadar muzaaf bir divaneliktir.

Evet ehl-i dünya, hususan ehl-i dalâlet; parasını ucuz vermez, pek pahalı satar. Bir senelik hayat-ı dünyeviye bir derece yardım edecek bir mala mukabil, hadsiz bir hayat-ı ebediyeyi tahrip etmeye bazen vesile olur. O pis

---

Divanelik: Delilik.

Ehl-i dalâlet: Hak dinden sapanlar.

Ehl-i dünya: Geçici dünya zevklerine bağlanıp âhireti unutan kimseler.

Etfâl: Çocuklar.

Hayat-ı dünyeviye: Dünya hayatı.

Hayat-ı ebediye: Ebedî, sonsuz âhîret hayatı.

İhsan: İyilik, lütuf, bağış.

İstihfaf: Küçümseme, hafife alma.

İttiham etmek: Suçlamak, töhmet altına almak.

Kerem: Cömertlik, yücelik.

Kerîm: İhsanı bol, pek cömert Allah (c.c.).

Mal-ı haram: Haram mal.

Menhûs: Uğursuz, şom.

Mukadder: Cenab-ı Hak (c.c.) tarafından takdir edilen, kadere ait şey.

Mukaddesât: Dinî, kutsal değerler, kavramlar.

Muzaaf: Kat kat, katmerli.

Nebâtât: Bitkiler.

Rahîm: Pek merhametli, çok şefkatli Allah (c.c.).

hırs ile gazab-ı ilâhîyi kendine celbeder ve ehl-i dalâletin rızasını celbe çalışır.

Ey kardeşlerim! Eğer ehl-i dünyanın dalkavukları ve ehl-i dalâletin münafıkları, sizi insaniyetin şu zayıf damarını olan tamâ yüzünden yakalasalar, geçen hakikati düşünüp, bu fakir kardeşinizi numûne-i imtisal ediniz. Sizi bütün kuvvetimle temin ederim ki:

Kanaat ve iktisat, maaştan ziyade sizin hayatınızı idâme ve rızkınızı temin eder. Bahusus size verilen o gayr-i meşrû para, sizden ona mukabil bin kat fazla fiyat isteyecek. Hem her saati size ebedî bir hazineyi açabilir olan hizmet-i Kur'âniye'ye set çekebilir veya fütûr verir. Bu öyle bir zarar ve boşluktur ki, her ay binler maaş verilse yerini dolduramaz.

İhtar: Ehl-i dalâlet, Kur'ân-ı Hakîm'den alıp neşrettiğimiz hakâik-i imaniye ve Kur'âniye'ye karşı müdafaa

Bahusus: Özellikle.

Fütûr: Bezginlik, bıkkınlık.

Gazab-ı ilâhî: Allah'ın gazabı.

Hakâik-i imaniye ve Kur'âniye: İman ve Kur'ân hakikatleri.

Hizmet-i Kur'âniye: Kur'ân-ı Kerîm hizmeti.

İdâme ettirmek: Devam ettirmek, sürdürmek.

Kanaat: Elinde bulunan ile yetinmek.

Münafık: Dış görünüşü Müslüman olmakla birlikte içi kâfir olan kimse.

Numûne-i imtisal: Örnek alınacak model, ideal.

Tamâ: Aç gözlülük, doymazlık, tamahkârlık.

Temin etmek: Doğruluğu konusunda güvence vermek.

ve mukabele elinden gelmediği için, münafıkâne ve desisekârâne iğfal ve hile dâmını (tuzağını) istîmal ediyor. Dostlarımı hubb-u câh, tamâ ve havf ile aldatmak ve beni bazı isnadât ile çürütmek istiyorlar. Biz, kudsî hizmetimizde daima müsbet hareket ediyoruz. Fakat maatteessüf, her bir emr-i hayırda bulunan mânileri defetmek vazifesi bizi, bazen menfî harekete sevk ediyor.

İşte bunun içindir ki, ehl-i nifakın hilekârâne propagandasına karşı, kardeşlerimi sâbık üç nokta ile ikaz ediyorum. Onlara gelen hücumu def'e çalışıyorum.

Şimdi en mühim bir hücum benim şahsımadır. Diyorlar ki: "Said Kürt'tür, neden bu kadar ona hürmet ediyorsunuz, arkasına düşüyorsunuz?"

İşte bilmecburiye böyle herifleri susturmak için, Dördüncü Desise-i Şeytaniye'yi, istemeyerek Eski Said lisanıyla zikredeceğim.

Bilmecburiye: Mecburen.

Desisekârâne: Hile, tuzak kurar tarzda, sinsice.

Ehl-i nifak: Münafıklar.

Emr-i hayır: Hayırlı iş.

Hilekârâne: Hileli, aldatıcı tarzda.

Hubb-u câh: Makam arzusu, düşkünlüğü.

İğfal: Kandırma, aldatma.

İsnadât: İftiralar.

İstîmal etmek: Kullanmak.

Kudsî: Mukaddes, kutlu.

Maatteessüf: Maalesef, üzülererek.

Menfî hareket: Olumsuz hareket.

Mukabele etmek: Karşılık vermek.

Münafıkâne: Münafıkça, iki yüzlülükle.

Müsbet hareket: Olumlu, yapıcı hareket.

Sâbık: Geçen, önceki.

Dördüncü Desise-i Şeytaniye

Şeytanın telkini ile ve ehl-i dalâletin ilkaâtıyla, bana karşı propaganda ile hücum eden ve mühim mevkileri işgal eden bazı mülhidler, kardeşlerimi aldatmak ve *asabiyet-i milliyelerini* tahrik etmek için *diyorlar ki*: “Siz Türksünüz. Mâşallah, Türklerde her nevi ulemâ ve ehl-i kemâl vardır. Said bir Kürt’tür. Milliyetinizden olmayan birisiyle teşrik-i mesai etmek hamiyet-i milliyeye münâfidir!”

Elcevap: Ey bedbaht mülhid! Ben –felillâhilhamd– Müslümanım! Her zamanda, kudsî milletimin üç yüz elli milyon efradı vardır. Böyle, ebedî bir uhuvveti tesis eden ve dualarıyla bana yardım eden ve içinde Kürtlerin ekseriyet-i mutlaka bulunan üç yüz elli milyon kardeşi, unsuriyet ve menfî milliyet fikrine feda

Asabiyet-i milliyeye: İrkçılık.

Bedbaht: Talihsiz, zavallı, nasipsiz.

Ehl-i kemâl: Mükemmel, yetmişmiş insanlar.

Ekseriyet-i mutlaka: Büyük çoğunluk.

Felillâhilhamd: “Allah’a şükürler olsun ki ...”

Hamiyet-i milliyeye: Millî değerlere bağlılık, onları koruma gayreti.

İlkaât: Çamur atmalar, kandırma- lar.

Menfî milliyet: Kendi ırkını diğerlerinden üstün gören, olumsuz, yıkıcı milliyetçilik düşüncesi.

Mülhid: Dinsiz, inançsız, ateist.

Münâfi: Aykırı, ters.

Telkin: Fikir verme, fikir aşılama.

Tesis etmek: Kurmak, oluşturmak.

Teşrik-i mesai: İş birliği, birlikte çalışma.

Uhuvvet: Kardeşlik.

Unsuriyet: İrkçılık. dalâleti huy edinmiş.

etmek ve o mübarek hadsiz kardeşlere bedel, Kürt nâmını taşıyan ve Kürt unsurundan addedilen mahdut birkaç dinsiz veya mezhepsiz bir mesleğe girenleri kazanmaktan yüz bin defa istiâze ediyorum!.. Ey mülhid! Senin gibi ahmaklar lâzım ki, Macar kâfirleri ve yahut dinsiz olmuş ve frenkleşmiş birkaç Türkleri muvakkaten, dünyaca dahi faidesiz uhuvvetini kazanmak için; üç yüz elli milyon hakikî, nurânî menfaattar bir cemaatin bâkî uhuvvetlerini terk etsin.

Yirmi Altıncı Mektub'un Üçüncü Meselesi'nde, delilleriyle menfî milliyetin mahiyetini ve zararlarını gösterdiğimizden ona havale edip, yalnız o Üçüncü Mesele'nin âhirinde icmâl edilen bir hakikati burada bir derece izah edeceğiz. Şöyle ki; o Türkçülük perdesi altına giren ve hakikaten Türk düşmanı olan hamiyet-fürûş mülhidlere derim ki:

Din-i İslâmiyet milletiyle ebedî ve hakikî bir uhuvvet ile, Türk denilen bu vatan ehl-i imanıyla şiddetli ve pek hakikî alâkadarım. Ve bin seneye yakın, Kur'ân'ın

---

Add edilen: Sayılan.

Bâkî: Sürekli, daimî.

Din-i İslâmiyet: İslâm dini.

Frenkleşmek: Avrupalılaşmak, batılılaşmak..

Hamiyet-fürûş: Dinî ve millî değerlere bağlı olmadığı hâlde kendini

öyle gösteren kimse.

İcmâl: Özlü, kısa anlatım.

İstiâze etmek: Allah'a sığınmak.

Mahdut: Sayılı, sınırlı.

Menfaattar: Faydalı.

Nurânî: Nurlu, pırl pırl.

Unsur: Irk, soy, millet.

bayrağını cihanın cihât-ı sittesinin etrafında gâlibâne gezdiren bu vatan evlâtlarına, İslâmiyet hesabına müftehirâne ve taraftârâne muhabbettarım.

Sen ise ey hamiyet-fürûş sahtekâr! Türk'ün mefahir-i hakikiye-i milliyesini unutturacak bir surette mecazî ve unsurî ve muvakkat ve garazkârâne bir uhuvvetin var. Senden soruyorum: Türk Milleti, yalnız yirmi ile kırk yaş ortasındaki gafil ve heveskâr gençlerden ibaret midir? Hem onların menfaati ve onların hakkında hamiyet-i milliye'nin iktiza ettiği hizmet, yalnız onların gafletini ziyadeleştiren ve ahlâksızlıklara alıştıran ve menhiyâta teşcî eden frenk-meşrebâne terbiyede midir? Ve ihtiyarlıkta onları ağılattırarak olan muvakkat bir güldürmekte midir? Eğer hamiyet-i milliye bunlardan ibaret ise.. ve terakki ve saadet-i hayatiye bu ise; evet sen böyle Türkçü isen

Cihât-ı sitte: Altı yön, her taraf.

Frenk-meşrebâne: Avrupa kültürüne özenir bir tarzda.

Gâlibâne: Gâlip gelmiş edasıyla.

Garazkârâne: Kötü niyet besler bir tarzda.

Hamiyet-i milliye: Millî değerlere

Heveskârâne: Heveslice.

İktiza etmek: Gerekmek.

Mecazî: Gerçek anlam veya özelliklerini taşımayan, ilgili olduğu durumun veya kelimenin taşıdığı anlamlara bürünmüş olan.

Mefahir-i hakikiye-i milliye: Övülecek, gerçek, millî değerler.

Menhiyât: Yasaklar, haramlar.

Müftehirâne: İftiharla, övünerek.

Saadet-i hayatiye: Hayat mutluluğu.

Taraftârâne: Taraftar, yanında olarak.

Terakki: İlerleme, yükselme.

Teşcî etmek: Cesaretlendirmek.

Unsurî: İrkla, soyla ilgili.

ve böyle milliyet-perver isen; ben o Türkçülükten kaçıyorum, sen de benden kaçabilirsin! Eğer zerre miktar hamiyet ve şuurun ve insafın varsa, şimdiki taksimata bak, cevap ver. Şöyle ki:

Türk Milleti denilen şu vatan evlâdı altı kısımdır:

Birinci kısmı, *ehl-i salâhat ve takvâdır*.

İkinci kısmı, *musibetzedede ve hastalar tâifesidir*.

Üçüncü kısmı, *ihtiyarlar sınıfıdır*.

Dördüncü kısmı, *çocuklar tâifesidir*.

Beşinci kısmı, *fakirler ve zayıflar tâifesidir*.

Altıncı kısmı, *gençlerdir*.

Acaba bütün evvelki beş tâife Türk değiller mi? Hamiyet-i milliyeden hisseleri yok mu? Acaba altıncı tâifeye sarhoşçasına bir keyif vermek yolunda o beş tâifeyi incitmek, keyfini kaçırmak, tesellilerini kırmak; hamiyet-i milliyeye midir, yoksa o millete düşmanlık mıdır? ¹ الْحُكْمُ لِلْأَكْثَرِ¹ sırınca, eksere zarar dokunduran düşmandır; dost değildir!

¹ “Hüküm, çoğunluğa göre verilir.” (es-Serahsî, *el-Mebsût* 5/140; el-Cessâs, *Ahkâmü'l-Kur’ân* 5/208; el-Kâsânî, *Bedâiu’s-sanâi* 1/303)

Ehl-i salâhat ve takvâ: Dinin emir ve yasaklarına sıkı sıkıya bağlı din-dar kimseler.

Milliyetperver: Milletini seven, milliyetçi.

Tâife: Zümre, grup.

Taksimat: Sınıflar.

Senden soruyorum: Birinci kısım olan *ehl-i iman ve ehl-i takvânın* en büyük menfaati, frenk-meşrebâne bir medeniyette midir? Yoksa hakâik-i imaniyenin nurlarıyla saadet-i ebediyeyi düşünüp, müştâk ve âşık oldukları tarîk-i hakta sülûk etmek ve hakikî teselli bulmakta mıdır? Senin gibi dalâlet-pîşe hamiyet-fürûşların tuttuğu meslek; müttakî ehl-i imanın mânevî nurlarını söndürüyor ve hakikî tesellilerini bozuyor ve ölümü, idam-ı ebedî ve kabri, daimî bir firâk-ı lâyezâlî kapısı olduğunu gösteriyor.

İkinci kısım olan *musibetzedede ve hastaların ve hayatından me'yus olanların* menfaati; frenk-meşrebâne, dinsizcesine medeniyet terbiyesinde midir? Hâlbuki o bîçareler bir nur isterler, bir teselli isterler.. musibetlerine karşı bir mükâfat isterler.. ve onlara zulmedenlerden intikamlarını almak isterler.. ve yakınlaştıkları kabir kapısında ki dehşeti defetmek istiyorlar. Sizin gibilerin sahtekâr hamiyetiyle, pek çok şefkate ve okşamaya ve tımar etmeye çok lâyıık ve muhtaç o bîçare musibetzedelerin kalblerine

Dalâlet-pîşe: Sapıklıkla iç içe, dalâleti huy edinmiş.

Ehl-i iman: İnananlar, müminler.

Ehl-i takvâ: Dinin emir ve yasaklarına sıkı sıkıya bağlı kimseler.

Firâk-ı lâyezâlî: Bitmeyen ayrılık, sonu gelmeyen ayrılık.

Hakâik-i imaniye: İman hakikatleri.

İdam-ı ebedî: Ebediyen yok olma.

Me'yus: Ümitsiz.

Müştâk: Şevkli, arzulu.

Müttakî: Takvâ sahibi, Cenâb-ı Hakk'ın emir ve yasaklarına titizlikle uyan.

Sülûk etmek: Bir yola girip o yolu takip etmek.

Tarîk-i hak: Doğru yol.

İğne sokuyorsunuz, başlarına tokmak vuruyorsunuz! Merhametsizcesine ümitlerini kırıyorsunuz, ye's-i mutlaka düşürüyorsunuz!.. Hamiyet-i milliyeye bu mudur? Böyle mi millete menfaat dokunduruyorsunuz?

Üçüncü tâife olan *ihthiyarlar*, bir sülüs teşkil ediyor. Bunlar kabre yakınlaşıyorlar, ölüme yaklaşıyorlar, dünyadan uzaklaşıyorlar, âhirete yanaşıyorlar. Böylelerin menfaati ve nuru ve tesellisi, Hülâgu ve Cengiz gibi zâlimlerin gaddârâne sergüzeştlerini dinlemesinde midir? Ve âhireti unutturacak, dünyaya bağlandıracak, neticesiz, mânen sukut, zâhiren terakki denilen şimdiki nevi hareketinizde midir? Ve uhrevî nur, sinemada mıdır? Ve hakikî teselli, tiyatrodadır mıdır? Bu bîçare ihtiyarlar hamiyetten hürmet isterlerken, mânevî bıçakla o bîçareleri kesmek hükmünde ve “ıdam-ı ebedîye sevk ediliyorsunuz” fikrini vermek ve rahmet kapısı tasavvur ettikleri kabir kapısını ejderha ağzına çevirmek, “Sen oraya gideceksin.” diye mânevî kulağına üfleme, hamiyet-i milliyeye ise böyle hamiyetten yüz bin defa –el-iyâzü billâh!–

El-iyâzü billâh: “Allah korusun!”

Gaddârâne: Gaddarca, zalimce.

Hamiyet-i milliyeye: Milli değerlere bağlılık, vatanseverlik.

Sergüzeşt: Macera, hâdise.

Sukut: Düşme, değer kaybetme.

Sülüs: Üçte bir.

Tasavvur etmek: Zihinde şekillendirmek, göz önüne getirmek.

Uhrevî: Âhirete ait.

Ye's-i mutlak: Tam bir ümitsizlik.

Zâhiren: Görünüşte, görünüşe göre.

Dördüncü tâife ki, *çocuklardır*. Bunlar, hamiyet-i miliyeden merhamet isterler, şefkat beklerler. Bunlar da zaf ve acz ve iktidarsızlık noktasında; merhametkâr, kudretli bir Hâlık'ı bilmekle ruhları inbisat edebilir, istidatları mesûdâne inkişaf edebilir. İleride, dünyadaki müthiş ehvâl ve ahvâle karşı gelebilecek bir tevekkül-ü imanî ve teslim-i İslâmî telkinâtıyla o mâsumlar hayata müştâkâne bakabilirler. Acaba alâkaları pek az olduğu terakkiyât-ı medeniye dersleri ve onların kuvve-i mâneviyesini kıracak ve ruhlarını söndürecek, nursuz sırf maddî felsefî düsturların tâliminde midir? Eğer insan bir cesed-i hayvanîden ibaret olsaydı ve kafasında akıl olmasaydı; belki bu mâsum çocukları muvakkaten eğlendirecek terbiye-i medeniye tâbir ettiğiniz ve terbiye-i milliye süsü verdiğiniz bu frengî usûl, onlara çocukçasına bir oyuncak olarak, dünyevî bir menfaati verebilirdi. Mademki o mâsumlar hayatın dağdağlarına atılacaklar, mademki insandırlar; elbette küçük

Ahvâl: Hâller.

Cesed-i hayvanî: Canlı beden, ceset.

Ehvâl: Korkular, korkulacak hâller.

Frengî: Avrupalılara ait.

İnbisat: Rahatlama, ferahlama.

İnkişaf: Açılma, gelişme, ilerleme.

Kuvve-i mâneviye: Mânevî güç, moral.

Müştâkâne: İştiyaklı, şevkli bir şekilde.

Telkinât: Telkinler, fikir aşılama-lar.

Terakkiyât-ı medeniye: Çağdaş, modern ilerlemeler, gelişmeler.

Terbiye-i medeniye: Avrupa terbiyesi.

Terbiye-i milliye: Millî eğitim.

Teslim-i İslâmî: İslâm'dan kaynaklanan bir teslimiyet.

Tevekkül-ü imanî: İman kaynaklı bir tevekkül, Allah'a dayanma.

kalblerinde çok uzun arzuları olacak ve küçük kafalarında büyük maksatlar tevellüd edecek. Madem hakikat böyledir; onlara şefkatin muktezası, gayet derecede fakr ve aczinde gayet kuvvetli bir nokta-yı istinadı ve tükenmez bir nokta-yı istimdadı, kalblerinde iman-ı billâh ve iman-ı bi'l-âhiret suretiyle yerleştirmek lâzımdır. Onlara şefkat ve merhamet bununla olur. Yoksa, divane bir vâlidenin, veledini bıçakla kesmesi gibi hamiyet-i milliye sarhoşluğuyla, o bîçare mâsumları mânen boğazlamaktır. Cesedini beslemek için, beynini ve kalbini çıkarıp ona yedirmek nev'inden, vahşiyâne bir gadirdir, bir zulümdür.

Beşinci tâife, *fakirler ve zayıflar* tâifesidir. Acaba, hayatın ağır tekâlifini fakirlik vâsıtasıyla elîm bir tarzda çeken fakirlerin ve hayatın müthiş dağdağalarına karşı çok müteessir olan zayıfların, hamiyet-i milliyeden hisseleri yok mudur? Bu bîçarelerin ye'sini ve elemi artırır.. ve sefih bir kısım zenginlerin mel'abe-i hevesâtı ve zâlim bir kısım

---

Elîm: Elem veren, üzücü.

Gadir: Zulüm, haksızlık.

İman-ı bi'l-âhiret: Âhirete iman.

İman-ı billâh: Allah'a iman.

Mel'abe-i hevesât: Heveslerin oyuncağı.

Mukteza: Gerek, sebep.

Müteessir: Etkilenmiş, üzülmüş.

Nokta-yı istimdad: Yardım istenen yer, medet aranan yer.

Nokta-yı istinad: Dayanak noktası.

Sefih: Eğlence düşkün, beynsiz, cahil.

Tekâlif: Yükümlülükler, sorumluluklar.

Tevellüd etmek: Doğmak.

Vahşiyâne: Vahşice.

Vâlide: Anne.

Veled: Çocuk.

kavîlerin vesile-i şöhret ve şekâveti olan frenk-meşrebâne ve perde-bîrûnâne ve firavunâne medeniyet-perverlik nâmı altında yaptığınız harekâtta mıdır? Bu bîçare fukaraların fakirlik yarasına merhem ise; unsuriyet fikrinden değil, belki İslâmiyet'in eczahâne-i kudsiyesinden çıkabilir. Zayıfların kuvveti ve mukâvemeti, karanlık ve tesadüfe bağlı, şuursuz, tabii felsefeden alınmaz; belki hamiyet-i İslâmiye ve kudsî İslâmiyet milliyetinden alınır!..

Altıncı tâife *gençlerdir*. Bu gençlerin gençlikleri eğer daimî olsaydı; menfî milliyetle onlara içirdiğiniz şarabın muvakkat bir menfaati, bir faidesi olurdu. *Fakat o gençliğin lezzetli sarhoşluğu; ihtiyarlıkla elemle ayılması ve o tatlı uykunun ihtiyarlık sabahında esefle uyanmasıyla, o şarabın humarı ve sıkıntısı onu çok ağılattırarak ve o lezzetli rüyanın zevâlindeki elem, ona çok hazin teessüf ettirecek. “Eyvah! Hem gençlik gitti, hem*

Eczahâne-i kudsiye: Kutlu eczahane.

Firavunâne medeniyet-perverlik: Firavun medeniyetçiliği.

Hamiyet-i İslâmiye: Dinî değerlere sahip çıkma, İslâm gayreti.

Hazin: Hüzünlü.

Humar: Sarhoşluk sonrası oluşan baş ağrısı, sersemlik.

İslâmiyet milliyeti: İslâm dini.

Kavî: Güçlü, kuvvetli.

Menfi milliyet: Kendi ırkını diğerlerinden üstün gören, olumsuz, yıkıcı milliyetçilik düşüncesi.

Mukâvemet: Karşı koyma, dayanma.

Perde-bîrûnâne: Sıkılmadan, edepsizce, perdeyi kaldırırcasına.

Tabii felsefe: Yaratmayı tabiata vererek Allah'ı inkâr eden görüş.

Ünsuriyet: Irkçılık.

Vesile-i şöhret ve şekâvet: Mut-suzluk ve şöhret sebebi.

ömür gitti, hem müflis olarak kabre gidiyorum; keşke aklımı başıma alsaydım.” dedirecek.

Acaba bu tâifenin hamiyet-i milliyeden hissesi, az bir zamanda muvakkat bir keyif görmek için, pek uzun bir zamanda teessüfle ağlattırmak mıdır? Yoksa onların saadet-i dünyeviyeleri ve lezzet-i hayatiyeleri; o güzel, şirin gençlik nimetinin şükrünü vermek suretinde, o nimeti sefâhet yolunda değil, belki istikâmet yolunda sarf etmekle; o fânî gençliği, ibadetle mânen ibka etmek ve o gençliğin istikâmetiyle dâr-ı saadette ebedî bir gençlik kazanmakta mıdır? Zerre miktar şuurun varsa söyle!..

Elhâsıl: Eğer Türk Milleti, yalnız altıncı tâife olan gençlerden ibaret olsa ve gençlikleri daimî kalsa ve dünyadan başka yerleri bulunmasa, sizin Türkçülük perdesi altındaki frenk-meşrebâne harekâtınız, hamiyet-i milliyeden sayılabilirdi. Benim gibi hayat-ı dünyeviyeye az ehemmiyet veren.. ve unsuriyet fikrini frengî illeti gibi bir maraz telâkki

---

Dâr-ı saadet: Mutluluk yurdu, cennet hayatı.

Fânî: Gelip geçici.

Frengî illeti: Frengî hastalığı. Avrupa'dan gelen hastalık.

İbkâ: Kalıcı, sürekli kılma.

İstikamet: Her türlü durumda aşırılıklardan uzak durup, dinin emirlerine fevkalâde itina göstermek.

Lezzet-i hayatiye: Yaşama zevki.

Maraz: Hastalık.

Müflis: İflâs eden.

Saadet-i dünyeviye: Dünya mutluluğu.

Sefâhet: Haram helâl demeden zevk peşinde olma, beyinsizlik, cahillik.

eden.. ve gençleri nâmeşrû keyif ve hevesâtta men'e çalışan.. ve başka memlekette dünyaya gelen bir adama, "O Kürt'tür, arkasına düşmeyiniz." diyebilirdiniz ve demeye bir hak kazanabilirdiniz.

Fakat mademki Türk nâmı altında olan řu vatan evlâdı, sâbıkan beyan edildiği gibi altı kısımdır. Beş kısıma zarar vermek ve keyiflerini kaçırmak, yalnız birtek kısma muvakkat ve dünyevî ve âkıbeti meş'um bir keyif vermek, belki sarhoş etmek; elbette o Türk Milletine dostluk değil, düşmanlıktır. Evet ben unsurca Türk sayılmıyorum; fakat Türklerin ehl-i takvâ tâifesine ve musibetzedeler kısmına ve ihtiyarlar sınıfına ve çocuklar tâifesine ve zayıflar ve fakirler zümresine bütün kuvvetimle ve kemâl-i iştiyakla müşfikâne ve uhuvvetkârâne çalışmışım ve çalışıyorum. Altıncı tâife olan gençleri dahi, hayat-ı dünyeviyesini zehirlettirecek ve hayat-ı uhreviyesini mahvedecek.. ve bir saat gülmeye bedel, bir sene ağlamayı netice veren harekât-ı nâmeşrûadan vazgeçirmek istiyorum. Yalnız

Ehl-i takvâ: Dinin emir ve yasaklarına sıkı sıkıya bağlı kimseler.

Harekât-ı nâmeşrûa: Yasak hareketler, caiz olmayan davranışlar.

Hayat-ı dünyeviye: Dünya hayatı.

Hayat-ı uhreviye: Âhiret hayatı.

Hevesât: Hevesler, arzular.

Kemâl-i iřtiyak: Son derece iřtiyak, arzu.

Meř'um: Uğursuz, belâli.

Müşfikâne: Şefkatlice.

Nâmeşrû: Haksız, yasak.

Sâbıkan: Daha önce.

Uhuvvetkârâne: Kardeşçe, kardeş gibi.

Unsur: Irk, soy.

bu altı-yedi sene değil, belki yirmi senedir Kur'ân'dan ahz edip Türkçe lisanıyla neşrettiğim âsâr meydandadır. Evet –lillâhilhamd– Kur'ân-ı Hakîm'in maden-i envârından iktibas edilen âsâr ile, ihtiyar tâifesinin en ziyade istedikleri nur gösteriliyor. Musibetzedelerin ve hastaların tiryak gibi en nâfi ilâçları, eczahâne-i kudsiye-i Kur'âniye'de gösteriliyor... ve ihtiyarları en ziyade düşündüren kabir kapısı, rahmet kapısı olduğu ve idam kapısı olmadığı, o envâr-ı Kur'âniye ile gösterildi.. ve çocukların nazik kalblerinde hadsiz mesâib ve muzır eşyaya karşı gayet kuvvetli bir nokta-yı istinad ve hadsiz âmâl ve arzularına medar bir nokta-yı istimdad Kur'ân-ı Hakîm'in madeninden çıkarıldı ve gösterildi ve bilfiil istifade ettirildi.. ve fukaralar ve zuafâlar kısmını en ziyade ezen ve müteessir eden hayatın ağır tekâlifi, Kur'ân-ı Hakîm'in hakâik-i imaniyesiyle hafifleştirildi.

Ahz etmek: Almak, edinmek.

Âmâl: Emeller.

Âsâr: Eserler.

Bilfiil: Gerçekten, fiilen.

Eczahâne-i kudsiye-i Kur'âniye:

Kur'ân-ı Kerîm'in kutsal eczahanesi.

Envâr-ı Kur'âniye: Kur'ân-ı Kerîm'e ait nurlar.

Hakâik-i imaniye: İman hakikatleri.

İktibas: Alma, aktarma.

Lillâhilhamd: "Allah'a şükürler olsun ki..."

Maden-i envâr: Nurlar madeni.

Medar: Vesile, sebep.

Mesâib: Musibetler, zorluklar.

Müteessir etmek: Etkilemek, üz-mek.

Muzır: Zararlı.

Nâfi: Faydalı.

Tekâlif: Yükümlülükler, sorumluluklar.

Tiryak: İlâç.

Zuafâ: Zayıflar, güçsüzler.

İşte bu beş tâife ki, Türk Milletinin altı kısmından beş kısmıdır; menfaatlerine çalışıyoruz. Altıncı kısım ki, gençlerdir. Onların iyilerine karşı ciddî uhuvvetimiz var. Senin gibi mülhidlere karşı hiçbir cihetle dostluğumuz yok! Çünkü ilhâda giren ve Türkün hakikî bütün mefâhir-i milliyesini taşıyan İslâmiyet milliyetinden çıkmak isteyen adamları Türk bilmiyoruz, Türk perdesi altına girmiş frenk telâkki ediyoruz! Çünkü yüz bin defa Türkçüyüz deyip dâvâ et-seler, ehl-i hakikati kandıramazlar. Zira fiilleri, harekâtları, onların dâvâlarını tekzip ediyor.

İşte ey frenk-meşrepler ve propagandanızla hakikî kardeşlerimi benden soğutmaya çalışan mülhidler! Bu millete menfaatiniz nedir? Birinci tâife olan ehl-i takvâ ve salâhatin nurunu söndürüyorsunuz. Merhamete ve tımar etmeye şâyân ikinci tâifesinin yaralarına zehir serpiyorsunuz.. ve hürmete çok lâayık olan üçüncü tâifenin tesellisini kırıyor-sunuz, ye's-i mutlaka atıyorsunuz.. ve şefkate çok muhtaç olan dördüncü tâifenin bütün bütün kuvve-i mâneviyesini

Ehl-i hakikat: Daima hak ve hakikat peşinde olanlar.

Ehl-i takvâ ve salâhat: Dinin emir ve yasaklarına sıkı sıkıya bağlı din-dar kimseler.

Frenk-meşrep: Yabancı kültürü benimseyen, Avrupalıları taklit eden.

İlhâd: İnançsızlık, dinsizlik.

Kuvve-i mâneviye: Mânevî güç, moral.

Mefâhir-i milliye: Övünülecek milli değerler.

Mülhid: Dinsiz, inançsız, ateist.

Şâyân: Lâayık, değer.

Tekzip etmek: Yalanlamak.

Telâkki etmek: Kabullenmek, benimsemek.

Uhuvvet: Kardeşlik.

kırıyorsunuz ve hakikî insaniyetini söndürüyorsunuz.. ve muâvenet ve yardıma ve teselliye çok muhtaç olan beşinci tâifenin ümitlerini, istimdatlarını akîm bırakıp; onların nazarında hayatı, mevtten daha ziyade dehşetli bir surete çeviriyorsunuz. İkaza ve ayılmaya çok muhtaç olan altıncı tâifesine, gençlik uykusu içinde öyle bir şarap içiriyorsunuz ki; o şarabın humarı pek elîm, pek dehşetlidir.

Acaba bu mudur hamiyet-i milliyeniz ki, o hamiyet-i milliyeye uğruna çok mukaddesâtı feda ediyorsunuz. O Türkçülük menfaati, Türklere bu suretle midir? Yüz bin defa –el-iyâzü billâh!–

Ey efendiler! Bilirim ki, hak noktasında mağlûp olduğunuz zaman, kuvvete müracaat edersiniz. Kuvvet hakta olduğu, hak kuvvette olmadığı sırrıyla; dünyayı başıma ateş yapsanız, hakikat-i Kur'âniye'ye feda olan bu baş size eğilmeyecektir.

Hem size bunu da haber veriyorum ki: Değil sizler gibi mahdut, mânen millet nazarında menfur bir kısım adamlar, belki binler sizler gibi bana maddî düşmanlık etseler, ehemmiyet vermeyeceğim ve bir kısım muzır hayvanâtta fazla kıymet vermeyeceğim. Çünkü

Akîm: Güdük, neticesiz, kısır.

El-iyâzü billâh: “Allah korusun!”

Hayvanât: Hayvanlar.

Mevt: Ölüm.

Muâvenet: Yardımlaşma.

Mukaddesât: Dinî, kutsal değerler, kavramlar.

bana karşı ne yapacaksınız? Yapacağınız iş, ya hayata hâtime çekmekle veya hizmetimi bozmak suretiyle olur. Bu iki şeyden başka dünyada alâkam yok. Hayatın başına gelen ecel ise, şuhûd derecesinde kat'î iman etmişim ki; tagayyür etmiyor, mukadderdir. Madem böyledir; Hak yolunda şehâdet ile ölsem, çekinmek değil, iştîyak ile bekliyorum. Bahusus ben ihtiyar oldum, bir seneden fazla yaşamayı zor düşünüyorum. Zâhirî bir sene ömrü, şehadet vâsıtasıyla kazanılan hadsiz bir ömr-ü bâkîye tebdil etmek; benim gibilerin en âlî bir maksadı, bir gayesi olur.

Amma hizmet ise, -felillâhilhamd- hizmet-i Kur'âniye ve imaniyede Cenâb-ı Hak rahmetiyle öyle kardeşleri bana vermiş ki; vefatım ile, o hizmet bir merkezde yapıldığına bedel, çok merkezlerde yapılacak. Benim dilim ölüm ile susturulsa; pek çok kuvvetli diller, benim dilime bedel konuşacaklar, o hizmeti idâme ederler. Hatta diyebilirim; nasıl ki bir tane tohum toprak

Âli: Yüce, yüksek.

Bahusus: Özellikle.

Felillâhilhamd: "Allah'a şükürler olsun ki..."

Hizmet-i Kur'âniye ve imaniye: Kur'ân-ı Kerîm ve iman hizmeti.

İdâme ettirmek: Devam ettirmek, sürdürmek.

İştîyak: Arzu, özlem.

Mukadder: Cenab-ı Hak tarafından takdir edilen, kadere ait şey.

Ömr-ü bâkî: Sürekli, daimî hayat.

Şehadet: Şehitlik.

Şuhûd: Bir şeyin gerçeğine şahit olma, hakikati ayan beyan görme.

Tagayyür etmek: Değişmek.

Tebdil etmek: Değiştirmek.

Zâhirî: Görünen, görünüşteki.

altına girip ölmesiyle bir sümbül hayatını netice verir; bir taneye bedel, yüz tane vazife başına geçer. Öyle de; mevtim, hayatımdan fazla o hizmete vâsıta olur ümidini besliyorum!..

Beşinci Desise-i Şeytaniye

Ehl-i dalâletin tarafgirleri, enâniyetten istifade edip, kardeşlerimi benden çekmek istiyorlar. *Hakikaten insanda en tehlikeli damar, enâniyettir.. ve en zayıf damarı da odur. Onu okşamakla, çok fena şeyleri yaptırabilirler.*

Ey kardeşlerim! Dikkat ediniz; sizi enâniyette vurmasınlar, onunla sizi avlamasınlar. Hem biliniz ki; şu asırda ehl-i dalâlet eneye binmiş, dalâlet vadilerinde koşuyor. Ehl-i hak, bilmeceburiye eneyi terk etmekle hakka hizmet edebilir. Enenin istîmalinde haklı dahi olsa; mademki ötekilere benzer ve onlar da onları kendileri gibi nefis-perest zannederler, hakkın hizmetine karşı bir haksızlıktır.

Bununla beraber etrafına toplandığımız hizmet-i Kur'âniye, eneyi kabul etmiyor. “Nahnü” istiyor. “Ben

---

Ehl-i dalâlet: Doğru yoldan ayrılanlar, sapık ve kâfirler.

Enâniyet: Benlik, gurur.

İstîmal: Kullanmak.

Nahnü: Arapça'da “biz” anlamında birinci çokluk şahıs zamiri

Nefis-perest: Nefsin arzu ve isteklerine –taparcasına– düşkün olan.

demeyiniz, biz deyiniz” diyor. Elbette kanaatiniz gelmiş ki; bu fakir kardeşiniz, ene ile meydana çıkmamış. Sizi enesine hâdim yapmıyor. Belki, enesiz bir hâdim-i Kur’ânî olarak kendini size göstermiş.. ve kendini beğenmemeyi ve enesine taraftar olmamayı meslek itti-haz etmiş.

Bununla beraber kat’î deliller ile sizlere isbat etmiştir ki; meydan-ı istifadeye vaz’edilen eserler, mîrî malıdır; yani Kur’ân-ı Hakîm’in tereşsuhatıdır. Hiç kimse, enesiyle onlara temellük edemez! Haydi farz-ı muhal olarak ben, enemle o eserlere sahip çıkıyorum; benim bir kardeşimin dediği gibi madem bu Kur’ânî hakikat kapısı açıldı, benim noksanıyetime ve ehemmiyetsizliğime bakılmayarak, ehl-i ilim ve kemâl arkamda bulunmaktan çekinmemeli ve istiğnâ etmemelidirler. Selef-i sâlihînin ve muhakkikîn-i ulemânın âsârları, çendan her derde

Âsâr: Eserler.

Çendan: Gerçi, her ne kadar.

Ehl-i ilim ve kemâl: Olgun, mükemmel ilim adamları.

Farz-ı muhal: Olmuş gibi düşünme, varsayma.

Hâdim-i Kur’ânî: Kur’ân-ı Kerîm’in hizmetkârı.

İstiğnâ: Bir şey istememe, tenezzül etmeme.

İttihaz etmek: Edinmek.

Meydan-ı istifade: Herkesin fay-

dalanabileceği açık alan.

Mîrî: Devlete ait, hazine malı.

Muhakkikîn-i ulemâ: Sürekli hakikatin peşinde, kılı kırk yararcasına araştıran ilim adamları.

Selef-i sâlihîn: Ehl-i Sünnet’in ilk dönem rehberleri, güvenilir, dürüst ilim sahipleri.

Temellük etmek: Sahiplenmek, kendine mâl etmek.

Tereşsuhat: Sızıntılar, damlalar.

Vaz’ etmek: Koymak, yerleştirmek.

kâfi ve vâfi bir hazine-i azîmedir; fakat bazı zaman olur ki, bir anahtar bir hazineden ziyade ehemmiyetli olur. Çünkü hazine kapalıdır; fakat bir anahtar, çok hazineleri açabilir. Zannederim ki, o enâniyet-i ilmiyeyi fazla taşıyan zâtlar da anladılar ki:

Neşrolunan Sözler, hakâik-i Kur'âniye'nin birer anahtarı ve o hakâiki inkâr etmeye çalışanların başlarına inen birer elmas kılıçtır. O ehl-i fazl ve kemâl ve kuvvetli enâniyet-i ilmiyeyi taşıyan zâtlar bilsinler ki; bana değil, Kur'ân-ı Hakîm'e talebe ve şâkirt oluyorlar. Ben de onların bir ders arkadaşıyım.

Haydi farz-ı muhal olarak ben, üstadlık dâvâ etsem; madem şimdi ehl-i imanın tabakâtını, avâmdan havassa kadar, maruz kaldıkları evham ve şübehâttan kurtarmak çaresini bulduk; o ulemâ ya daha kolay bir çaresini bulsunlar veyahut bu çareyi iltizam edip ders versinler, taraftar olsunlar. Ulemâ's-sû' hakkında bir tehdid-i azîm var. Bu zamanda ehl-i ilim ziyade dikkat etmeli!

Ehl-i fazl ve kemâl: Erdemli, olgun kimseler.

Enâniyet-i ilmiye: Biliyor olmaktan kaynaklanan benlik, gurur.

Evham: Vehimler, kuruntular.

Hakâik-i Kur'âniye: Kur'ân-ı Kerîm'in hakikatleri.

Hazine-i azîme: Pek büyük hazine.

İltizam: Benimseme, taraftar olma.

Kâfi ve vâfi: Yeterli, başka bir şeye ihtiyaç bırakmayan.

Şübehât: Şüpheler.

Tabakât: Katmanlar, dereceler.

Tehdid-i azîm: Çok büyük tehdit.

Ulemâ: Âlimler, bilginler.

Ulemâ's-sû': Gerçekleri, menfaatleri için bile bile gizleyen, insanlara kötü örnek olan ilim adamları.

Haydi farzetseniz ki; düşmanlarımızın zannı gibi ben, benlik hesabına böyle bir hizmette bulunuyorum. Acaba dünyevî ve millî bir maksat için çok zâtlar enâniyeti terk edip, firavun-meşrep bir adamın kemâl-i sadâkatla etrafına toplanıp, şiddetli bir tesânüdle iş gördükleri hâlde.. acaba bu kardeşiniz, hakikat-i Kur'âniye ve hakâik-i imaniye etrafında kendi enâniyetini setretmekle beraber –o dünyevî komitenin onbaşılıarı gibi terk-i enâniyetle– hakâik-i Kur'âniye etrafında bir tesânüdü sizden istemeye hakkı yok mudur? Sizin en büyük âlimleriniz de, ona “Lebbeyk!” dememesinde haksız değil midirler?

Kardeşlerim, enâniyetin işimizde en tehlikeli cihe-ti, kıskançlıktır. Eğer sırf lillâh için olmazsa, kıskançlık müdahale eder, bozar. Nasıl ki bir insanın bir eli, bir elini kıskanmaz.. ve gözü, kulağına haset etmez.. ve kalbi, aklına rekabet etmez. Öyle de bu heyetimin şahs-ı mânevîsinde her biriniz bir duygu, bir âzâ hükmündesiniz. Birbirinize karşı rekabet değil, bilâkis

Âzâ: Üye.

Hakâik-i imaniye: İman hakikatleri.

Hakikat-i Kur'âniye: Kur'ân'ın hakikati..

Haset etmek: Çekememek, kıskanmak.

Kemâl-i sadâkat: Tam bir sadâkat, bağlılık.

Lebbeyk: “Baş üstüne!”, “Buyur!”.

Lillâh: “Allah için, Allah rızası için”.

Şahs-ı mânevî: Hükmî şahsiyet, tüzel kişilik.

Terk-i enâniyet: Bencilliği, egoizmi terk etmek.

Tesânüd: Dayanışma.

birbirinizin meziyetiyle iftihar etmek, mütelezziz olmak bir vazife-i vicdaniyenizdir.

Bir şey daha kaldı, en tehlikesi odur ki; içinizde ve ahabanızda, bu fakir kardeşinize karşı bir kıskançlık damarı bulunmak, en tehlikelidir. Sizlerde mühim ehl-i ilim de var. Ehl-i ilmin bir kısmında, bir enâniyet-i ilmiye bulunur. Kendi mütevazi de olsa, o cihette enâniyetlidir. Çabuk enâniyetini bırakmaz. Kalbi, akli ne kadar yapışsa da nefsi, o ilmî enâniyeti cihetinde imtiyaz ister, kendini satmak ister, hatta yazılan risalelere karşı muâraza ister. Kalbi risaleleri sevdiği ve akli istihsan ettiği ve yüksek bulduğu hâlde; nefsi ise, enâniyet-i ilmiyeden gelen kıskançlık cihetinde zımnî bir adâvet besler gibi, Sözlere'in kıymetlerinin tenzilini arzu eder.. tâ ki kendi mahsûlât-ı fikriyesi onlara yetişsin, onlar gibi satılsın. Hâlbuki bilmeceburiye bunu haber veriyorum ki:

Bu dürûs-u Kur'âniye'nin dairesi içinde olanlar, allâme ve müçtehitler de olsalar; vazifeleri –ulûm-u imaniye

---

Adâvet: Düşmanlık.

Allâme: Büyük âlim, üstad.

Dürûs-u Kur'âniye: Kur'ân dersleri.

İmtiyaz: Benzerlerinden farklılık, kendine has meziyetleri olma.

İstihsan etmek: Beğenmek, güzelliğini takdir etmek.

Mahsûlât-ı fikriye: Fikir ürünleri.

Muâraza: Karşı çıkma, mücadele.

Müçtehit: Dinin temel kaynaklarından hüküm çıkarma bilgi ve kabiliyetine sahip olan kimse.

Mütelezziz: Lezzet alan, zevk duyan.

Tenzil: Aşağı indirme.

Ulûm-u imaniye: İman ilimleri.

Vazife-i vicdaniye: Vicdanın gerektirdiği sorumluluk, görev.

Zımnî: Dolaylı, üstü kapalı.

cihetinde- yalnız yazılan şu Sözcüklerin şerhleri ve izahlarıdır veya tanzimleridir. Çünkü çok emârelerle anlamışız ki; bu ulûm-u imaniyedeki fetva vazifesiyle tanzif edilmişiz. Eğer biri, dairemiz içinde nefsin enâniyet-i ilmiyeden aldığı bir his ile, şerh ve izah haricinde bir şey yazsa; soğuk bir muâraza veya nâkıs bir taklitçilik hükmüne geçer. Çünkü çok delillerle ve emârelerle tahakkuk etmiş ki; Risale-i Nur eczaları, Kur'ân'ın tereşşuhatıdır. Bizler, taksimü'l-a'mâl kaidesiyle, her birimiz bir vazife deruhte edip, o âb-ı hayat tereşşuhatını muhtaç olanlara yetiştiriyoruz!..

Altıncı Desise-i Şeytaniye

Şudur ki; insandaki *tembellik ve ten-perverlik ve vazifedarlık damarından istifade eder*. Evet, şeytan-ı ins ve cinnî her cihette hücum ederler. Arkadaşlarımızdan metin

Âb-ı hayat: Hayat veren su.

Deruhte etmek: Üstüne almak, yüklenmek.

Ecza: Bölümler, kısımlar.

Emâre: Alâmet, belirti, işaret.

Nâkıs: Eksik, yarım.

Şerh: Açmak.

Şeytan-ı cinnî: Asıl şeytan.

Şeytan-ı ins: Şeytanlaşan insan.

Taksimü'l- a'mâl: İş, görev paylaşımı.

Tanzim: Düzenleme, tertipleme.

Tanzif edilmek: Vazifelendirilmek, görevlendirilmek.

Ten-perverlik: Rahata düşkünlük.

Tereşşuhat: Damlalar, sızıntılar.

Vazifedarlık: Belirli bir görev, iş sahibi olma.

kalbli, sadâkati kuvvetli, niyeti ihlâslı, himmeti âlî gördükleri vakit başka noktalardan hücum ederler.

Şöyle ki; işimize sekte ve hizmetimize fütûr vermek için, onların tembelliklerinden ve ten-perverliklerinden ve vazifedarlıklarından istifade ederler.

Onlar, öyle desiselerle onları hizmet-i Kur'âniye'den alıkoyuyorlar ki; haberleri olmadan bir kısmına fazla iş buluyorlar, tâ ki hizmet-i Kur'âniye'ye vakit bulmasın. Bir kısmına da, dünyanın cazibedar şeylerini gösteriyorlar ki; hevesi uyanıp, hizmete karşı bir gaflet gelsin ve hâkezâ... Bu hücum yolları uzun çeker. Bu uzunlukta kısa keserek, dikkatli fehminize havale ederiz.

Ey kardeşlerim, dikkat ediniz! Vazifeniz kudsiyedir, hizmetiniz ulvîdir. Her bir saatiniz, bir gün ibadet hükmüne geçebilecek bir kıymettir. Biliniz ki, elinizden kaçmasın!..

Cazibedar: Cazibeli, çekici.

Desise: Hile, oyun.

Fehm: Anlama, anlayış.

Fütûr vermek: Bezginlik, bıkkınlık, usanç vermek.

Hâkezâ: Bunun gibi, böylece.

Hizmet-i Kur'âniye: Kur'ân-ı Kerîm hizmeti.

Himmeti âlî: Çok gayretli, pek çalışkan.

Kudsiye: Mukaddes, kutsal.

Sekte vermek: Zarar vermek.

Ulvî: Yüce.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ¹

وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا²

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ۖ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ۖ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ³

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ⁴

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الْحَبِيبِ الْعَالِيِّ
الْقَدْرِ الْعَظِيمِ الْجَاهِ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلِّمْ، آمِينَ⁵

¹ “Ey iman edenler! Sabredin, sabır yarışında düşmanlarınızı geçin! Cihad için daima hazırlıklı ve uyanık bulunun! Ve Allah’a karşı gelmekten sakının ki felâh bulup başarıya eresiniz.” (Âl-i İmran Sûresi 3/200)

² “Âyetlerimi az bir fiyatla, yani dünya menfaati karşılığında satmayın.” (Bakara Sûresi 2/41)

³ “İzzet sahibi olan senin Rabbin onların bütün bâtil iddialarından münezzehtir, yücedir. Selâm bütün peygamberleredir. Bütün hamdler âlemlerin Rabbi Allah’adır.” (Sâffât Sûresi 37/180-182)

⁴ “Sübhansın yâ Rab! Senin bize bildirdiğinden başka ne bilebiliriz ki? Her şeyi hakkıyla bilen, her şeyi hikmetle yapan Sensin.” (Bakara Sûresi 2/32)

⁵ “Allah’ım! Ümmî Peygamberin, Habîbin, kadri yüce, makamı büyük olan Efendimiz Muhammed’e, O’nun Âl ve Ashabına salât ve selâm eyle, âmîn!..”

Kudsî Bir Tarihçe

Kur'ân-ı Hakîm'in mühim bir sırr-ı i'câzîsinin zuhur ettiği senenin tarihi, yine "lafz-ı Kur'ân" dadır. Şöyle ki:

Kur'ân kelimesi, ebced hesabıyla üç yüz elli birdir. İçinde iki elif var. Mahfî elif "elfün" okunsa, bin mânâsındaki "elfün"dür.¹(Hâşiye) Demek 1351 senesine, sene-i Kur'âniye tâbir edilebilir. Çünkü "lafz-ı Kur'ân"daki tevâfukâtın sırr-ı acîbi, Kur'ân'ın tefsiri olan Risale-i Nur eczalarında o sene görüldü.. ve Kur'ân'daki "lafz-ı Celâl"ın i'câzkârâne sırr-ı tevâfuku, aynı senede tezahür etti.. ve bir nakş-ı i'câzîyi gösterecek bir Kur'ân'ın yeni bir tarzda

1 (Hâşiye) İlm-i Sarf kaidesince; feilün, fe'lün okunur. Ketifün, kettün okunması gibi. Buna binâen elifün, elfün okunur. O hâlde, bin üç yüz elli bir olur.

Ebced hesabı: Arapça harflerin sayısal değerlerine göre tarih çıkarma hesabı.

Ecza: Bölümler, kısımlar.

İ'câzkârâne: Mu'cizeli bir şekilde.

İlm-i Sarf: Dil bilgisi.

Kudsî: Kutsal, mukaddes.

Kur'ân-ı Hakîm: Hüküm ve hikmet kitabı Kur'ân-ı Kerîm.

Lafz-ı Celâl: "Allah" lafzı, kelimesi.

Lafz-ı Kur'ân: Kur'ân kelimesi.

Mahfî: Gizli, saklı.

Nakş-ı i'câzî: Mu'cizeyi yansıtan.

Sene-i Kur'âniye: Kur'ân-ı Kerîm yılı.

Sırr-ı acîb: Şaşırtıcı, hayret verici sır.

Sırr-ı i'câzî: Kur'ân-ı Kerîm'in mu'cizeli üslûbuna ait sır.

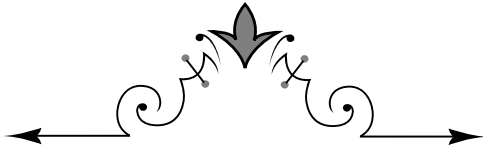
Sırr-ı tevâfuk: Birbirine uygun, denk düşmedeki sır.

Tevâfuk / tevâfukât: Birbirine uygun, denk gelme; aynı noktada birleşme. Tevâfuklar.

Tezahür etmek: Ortaya çıkmak, belirlemek.

Zuhur: Belirme, ortaya çıkma.

yazılması, aynı senede oluyor.. ve hatt-ı Kur'ân'ın tebdiline karşı, Kur'ân şâkirtlerinin bütün kuvvetleriyle hatt-ı Kur'ânîyi muhafazaya çalışması aynı senededir.. ve Kur'ân'ın mühim ezvak-ı i'câziyesi, aynı senede tezahür ediyor.. hem aynı senede Kur'ân ile çok münasebettar hâdisât olmuş.. ve olacak gibi...

Ezvak-ı i'câziye: Kur'ân-ı Kerîm'in mu'cizeli üslûbundan alınan zevkler, hoş nükteler.

Hâdisât: Hâdiseler, olaylar.

Hatt-ı Kur'ân: Kur'ân-ı Kerîm hattı, yazısı.

Hatt-ı Kur'ânî: Kur'ân-ı Kerîm hattı, yazısı.

Şâkirt: Öğrenci.

Tebdil: Değiştirme.

Altıncı Risale Olan Altıncı Kısmın Zeyli (Es'ile-i Sitte)

İstikbalde gelecek nefret ve tahkirden sakınmak için, şu mahrem zeyil yazılmıştır. Yani, “Tuh o asrın gayretsiz adamlarına!” denildiği zaman, yüzümüze tükürükleri gelmemek için veyahut silmek için yazılmıştır.

Avrupa'nın insaniyet-perver maskesi altında vahşi reislerinin sağır kulakları çınlasın!.. Ve bu vicdansız gaddarları bize musallat eden o insafsız zâlimlerin görmeyen gözlerine sokulsun!.. Ve bu asırda, yüz bin cihette “Yaşasın cehennem!” dedirten mimsiz medeniyet-perestlerin başlarına vurulmak için yazılmış bir arzuhâldir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَمَا لَنَا إِلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَيْنَا سُبُلَنَا وَلَنْصَبِرَنَّ عَلَى
مَا آذَيْتُمُونَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ¹

¹ “Biz neden Allah’a tevekkül etmeyelim ki gireceğimiz yolları bize O gösterdi. Bize verdiğiniz her türlü eza ve sıkıntıya sabredeceğiz. Tevekkül edenler yalnız Allah’a dayanıp güvenmelidirler.” (İbrahim Sûresi 14/12)

Arzuhâl: Dilekçe.

Es'ile-i sitte: Altı soru.

İnsaniyet-perver: Hümanist, insancıl.

Mahrem: Gizli, hususi.

Mimsiz medeniyet-perest: Ahlâksız, değersiz bir medeniyet düşkünü.

Tahkir: Hakaret etme, küçük düşürme.

Zeyl: Ek, ilâve.

Bu yakınlarda ehl-i ilhâdın perde altında tecavüzleri gayet çirkin bir suret aldığından, çok bîçare ehl-i imana ettikleri zâlimâne ve dinsizcesine tecavüz nev'inden, hususî ve gayr-i resmî, kendim tamir ettiğim bir mâbedimde, bana ve hususî bir-iki kardeşimle hususî ibadetime, gizli ezan ve kâmetimize müdahale edildi. “Niçin Arapça kâmet ediyorsunuz ve gizli ezan okuyorsunuz?” denildi. Sükûtta sabrım tükendi. Kabil-i hitap olmayan öyle vicdansız alçaklara değil; belki milletin mukadderâtıyla, keyfî istibdat ile oynayan firavun-meşrep komitenin başlarına derim ki:

Ey ehl-i bid'a ve ilhâd! Altı sualime cevap isterim.

Birincisi

Dünyada hükûmet süren, hükmeden her kavmin, hatta insan eti yiyen yamyamların, hatta vahşi canavar bir çete reisinin bir usûlü var.. bir düstur ile hükmeder. Siz hangi

Bîçare: Çaresiz, zavallı.

Ehl-i bid'a ve ilhâd: Dinde olmayan şeyleri, dinden göstermeye çalışanlar ve dinsizler.

Ehl-i ilhâd: Dinden sapanlar, dinsizler.

Ehl-i iman: İnananlar, müminler.

Firavun-meşrep: Firavun gibi hareket eden, zalim.

Gayr-i resmî: Resmî olmayan.

İstibdat: Baskı, despotluk.

Kabil-i hitap: Hitap edilebilir, muhatap olmaya uygun.

Keyfi: Usûlsüz, keyfe göre.

Komite: Çete, kanun dışı grup.

Mukadderât: Cenâb-ı Hak tarafından takdir edilen kadere ait her şey, alın yazısı.

Sükût: Susma, sessiz kalma.

Zâlimâne: Zalimce.

usûlle bu acîp tecavüzü yapıyorsunuz? Kanununuzu ibraz ediniz! Yoksa bazı alçak memurların keyiflerini, kanun mu kabul ediyorsunuz? Çünkü böyle hususî ibadâtta kanun yapılmaz ve kanun olamaz!

İkincisi

Nev-i beşerde, hususan bu asr-ı hürriyette ve bilhassa medeniyet dairesinde hemen umumiyetle hüküm-ferma “hürriyet-i vicdan” düsturunu kırmak ve istihfaf etmek ve dolayısıyla nev-i beşeri istihkar etmek ve itirazını hiçe saymak kadar cür’etinizle, hangi kuvvete dayanıyorsunuz? Hangi kuvvetiniz var ki, siz kendinize “lâdinî” ismi vermekle, ne dine ne dinsizliğe ilişmemeyi ilân ettiğiniz hâlde; dinsizliği mutaassibâne kendine bir din ittihaz etmek tarzında, dine ve ehl-i dine böyle tecavüz, elbette saklı kalmayacak! Sizden sorulacak!.. Ne cevap vereceksiniz? Yirmi hükûmetin en küçüğünün itirazına karşı dayanmadığınız hâlde, nasıl yirmi hükûmetin birden itirazını

Acîp: Şaşırtıcı, hayret verici.

Asr-ı hürriyet: Özgürlük çağı.

Ehl-i din: Din mensupları.

Hüküm-ferma: Hükmeden, yürürlükte, geçerli olan.

Hürriyet-i vicdan: Vicdan özgürlüğü.

İbadât: İbadetler.

İbraz etmek: Göstermek.

İstihfaf: Küçümseme, hafife alma.

İstihkar: Hor, hakir görme, küçümseme.

İttihaz etmek: Edinmek, kabul etmek.

Lâdinî: Laik.

Mutaassibâne: Körü körüne.

Nev-i beşer: İnsan, insan türü.

hiçe sayar gibi, hürriyet-i vicdaniyeyi cebrî bir surette bozmaya çalışıyorsunuz.

Üçüncüsü

Mezheb-i Hanefî'nin ulviyetine ve sâfiyetine münâfi bir surette, vicdanını dünyaya satan bir kısım ulemâû's-sû'un yanlış fetvalarıyla, benim gibi Şâfiyyü'l-mezhep adamlara, hangi usûl ile teklif ediyorsunuz? Bu meslekte milyonlar etbâı bulunan Şâfiî Mezhebi'ni kaldırıp, bütün Şâfiîleri Hanefileştirdikten sonra, bana zulüm suretinde cebren teklif edilse, sizin gibi dinsizlerin bir usûlüdür denilebilir. *Yoksa, keyfî bir alçaklıktır! Öylelerin keyfine tâbi değiliz ve tanımayız!*

Dördüncüsü

İslâmiyet ile eskiden beri imtizaç ve ittihad eden, ciddi dindar ve dinine samimî hürmetkâr Türklük milliyetine bütün bütün zıt bir surette, Frenklik mânâsında Türkçülük

Cebren: Zorla.

Cebrî: Zorla.

Etbâ: Tâbi olanlar, bağlılar.

Frenklik: Avrupalılık, Avrupalılaşma.

Hürriyet-i vicdaniye: Vicdan özgürlüğü.

İmtizaç etmek: Karışmak, uyuşmak.

İttihad etmek: Birleşmek.

Mezheb-i Hanefî: Hanefî Mezhebi.

Münâfi: Aykırı, zıt.

Sâfiyet: Temizlik, duruluk.

Şâfiyyü'l-mezhep: Şâfiî Mezhebin'den olan.

Ulemâû's-sû': Gerçekleri, menfaatleri için bile bile gizleyen, insanlara kötü örnek olan ilim adamları.

Ulviyet: Yücelik.

nâmıyla, tahrifdârâne ve bid'akârâne bir fetva ile “Türkçe kâmet et!” diye benim gibi başka milletten olanlara teklif etmek hangi usûlledir? Evet hakikî Türklere pek hakikî dostâne ve uhuvvetkârâne münasebettar olduğum hâlde, böyle sizin gibi frenk-meşreplerin Türkçülüğü ile hiçbir cihette münasebetim yoktur. Nasıl bana teklif ediyorsunuz? Hangi kanun ile? Eğer milyonlarla efradı bulunan ve binler seneden beri milliyetini ve lisanını unutmayan ve Türklerin hakikî bir vatandaşı ve eskiden beri cihad arkadaşı olan Kürtlerin milliyetini kaldırıp, onların dilini onlara unutturduktan sonra; belki bizim gibi ayrı unsurdan sayılanlara teklifiniz, bir nevi usûl-ü vahşiyâne olur. Yoksa sırf keyfidir. *Eşhasın keyfine tebaiyet edilmez ve etmeyiz!*

Beşincisi

Bir hükûmet, kendi raiyetine ve raiyet kabul ettiği adamlara her bir kanununu tatbik etse de; raiyet kabul etmediği adamlara, kanununu tatbik edemez. Çünkü onlar

---

Bid'akârâne: Dinin aslına aykırı bir tarzda.

Cihad: Allah'ın dinine hizmet için sarfedilen her türlü gayret.

Efrad: Fertler, şahıslar.

Eşhas: Şahıslar.

Frenk-meşrep: Yabancı kültürü benimseyen, Avrupalıları taklit eden.

Münasebettar: İlgili, alâkalı.

Raiyet: Halk, yönetilenler.

Tahrifdârâne: Tahrif eder, aslını bozar tarzda.

Tebaiyet etmek: Uymak, tâbî olmak.

Uhuvvetkârâne: Kardeşçe, kardeş gibi.

Ünsur: Irk, soy, millet.

Usûl-ü vahşiyâne: Vahşice usûl, metot.

diyebilirler ki; “Madem biz raiyetiniz değiliz, siz de bizim hükûmetimiz değilsiniz!”

Hem hiçbir hükûmet, iki cezayı birden vermez. Bir kati, ya hapse atar veyahut idam eder. Hem hapisle ceza, hem idamla ceza bir yerde vermek, hiçbir usûlde yoktur!

İşte madem vatana ve millete hiçbir zararım dokunmadığı hâlde; beni sekiz senedir, en yabanî ve hariç bir milletten cânî bir adama dahi yapılmayan bir esaret altına aldınız. Cânileri affettiğiniz hâlde, hürriyetimi selbedip, hukuk-u medeniyeden ıskat ederek muamele ettiniz. “Bu da vatan evlâdıdır.” demediğiniz hâlde; hangi usûl ile, hangi kanun ile bîçare milletinize rızaları hilâfına olarak tatbik ettiğiniz bu hürriyet-şiken usûlünüzü, benim gibi her cihetle size yabancı bir adama teklif ediyorsunuz? Madem Harb-i Umumî’de ordu kumandanlarının şehâdetiyle, vâsita olduğumuz çok fedakârlıkları ve vatan uğrunda cansiperâne mücahedeleri cinayet saydınız.. ve bîçare milletin hüsn-ü ahlâkını muhafaza ve saadet-i dünyeviye ve uhreviyelerinin teminine pek ciddî ve tesirli

Cansiperâne: Canını verircesine.

Harb-i Umumî: Dünya Savaşı.

Hilâf: Ters, zıt.

Hukuk-u medeniye: Çağdaş hukuk.

Hürriyet-şiken: Hürriyeti bozan, kıran.

Hüsn-ü ahlâk: Güzel ahlâk.

Iskat etmek: Düşürmek, hükümsüz kılmak.

Mücâhede: Savaşma, mücadele etme.

Saadet-i dünyeviye ve uhreviye: Dünya ve âhîret mutluluğu.

Selbetmek: Kaldırmak, yok etmek.

çalışmayı hıyanet saydınız.. ve mânen menfaatsiz, zararlı, hatarlı, keyfî, küfrî frenk usûlünü kendinde kabul etmeyen bir adama sekiz sene ceza verdiniz. (Şimdi ceza yirmi sekiz sene oldu.) Ceza bir olur. Tatbikini kabul etmedim, cezayı çektirdiniz. İkinci bir cezayı cebren tatbik etmek, hangi usûl iledir?

Altıncısı

“Madem sizlerle –itikadınızca ve bana edilen muameleye nazaran– küllî bir muhalefetimiz var. Siz, dininizi ve âhiretinizi dünyanız uğrunda feda ediyorsunuz. Elbette mâbeynimizde –tahmininizce– bulunan muhalefet sırrıyla biz dahi, *hilâfınıza olarak dünyamızı dinimiz uğrunda ve âhiretimize her vakit feda etmeye hazırız. Sizin zâlimâne ve vahşiyâne hükmünüz altında bir-iki sene zelilâne geçecek hayatımızı, kudsî bir şهادeti kazanmak için feda etmek, bize âb-ı kevser hükmüne geçer...*

Fakat Kur’ân-ı Hakîm’in feyzine ve işaretine istinaden, sizi titretmek için, size kat’î haber veriyorum ki:

Âb-ı kevser: Kevser suyu.

Cebren: Zorla.

Feyz: Bereket, ihsan, lütuf.

Frenk usûlü: Avrupalı tarzı, hayat şekli.

Hatarlı: Tehlikeli.

Küfrî: Kâfirce, dinsizce.

Küllî: Genel, kapsamlı.

Mâbeyn: Ara.

Vahşiyâne: Vahşice.

Zâlimâne: Zalimce.

Zelilâne: Aşağılanmış, zillete düşmüş bir şekilde.

Beni öldürdükten sonra yaşayamayacaksınız! Kahhâr bir el ile bu fânî cennetinizden ve mahbubunuz olan dünyadan tardedilip ebedî zulümâta çabuk atılacaksınız. Arkamdan pek çabuk sizin nemrudlaşmış reisleriniz gebertilecek ve yanıma gönderilecek. Ben de huzur-u ilâhîde yakalarını tutup –adalet-i ilâhiye, onları esfel-i sâfilîne atmakla– intikamımı alacağım.

Ey din ve âhîretini dünyaya satan bedbahtlar! Yaşamınızı isterseniz bana ilişmeyiniz. İlişseniz, intikamım muzaaf bir surette sizden alınacağını biliniz, titreyiniz. Ben rahmet-i ilâhiyeden ümit ederim ki, mevtim hayattımdan ziyade dine hizmet edecek ve ölümüm başınızda bomba gibi patlayıp, başınızı dağıtacak. Cesaretiniz varsa ilişkiniz! Yapacağınız varsa göreceğiniz de var!..” Ben bütün tehdidatınıza karşı, bütün kuvvetimle bu âyeti okuyorum:

Adâlet-i ilâhiye: Cenâb-I Hakk'ın adâleti.

Bedbaht: Talihsiz, zavallı.

Esfel-i sâfilîn: En aşağı nokta, cehennem en alt tabakası.

Huzur-u ilâhî: Cenâb-ı Hakk'ın huzuru.

Kahhâr: Kahrı ve cezası pek çetin olan Cenâb- Hak.

Mahbup: Sevgili.

Mevt: Ölüm.

Muzaaf: Kat kat, katmerli.

Nemrud: Hazreti İbrahim'in (a.s.) çağdaşı zalim kral.

Rahmet-i ilâhiye: Cenâb-ı Hakk'ın rahmeti.

Tardetmek: Kovmak.

Tehdidat: Tehditler.

Zulümât: Karanlıklar.

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدِ جَمَعُوا لَكُمْ فَآخِشُواهُمْ
فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ¹

---

¹ “Onlar öyle kimselerdir ki halk, kendilerine: ‘Düşmanlarınız olan insanlar size karşı ordu hazırladılar, aman onlardan kendinizi koruyun!’ dediklerinde, bu tehdit onların imanlarını artırmış ve ‘Allah bize yeter. O ne güzel vekildir!’ demişlerdir.” (Âl-i İmran sûresi, 3/173)

Kaynakların Tesbitinde Faydalanılan Eserler

et-Taberânî, Ebu'l-Kâsım Muhammed b. Ahmed (v. 360 h.); *el-Mu'cemül-evsat*, [Tahkîk: Hamdi b. Abdilmecîd es-Selefi], 1-10, Dâru'l-Harameyn, Kahire 1415 h.

; *el-Mu'cemül-kebîr*, [Tahkîk: Hamdi b. Abdilmecîd es-Selefi], 1-20, Mektebetü'l-ulûm ve'l-hikem, Musul, 1404 h.

; *el-Mu'cemüs-sağîr*, [Tahkîk: Hamdi b. Abdilmecîd es-Selefi], 1-2, el-Mektebu'l-İslâmî/Dâru Ammân, Beyrut/Amman 1405/1985.

et-Tirmizî, Ebû Îsâ Muhammed b. Îsâ (209-279 h.); *el-Câmiu's-Sahîh*, 1-5, Dâru ihyâi't-türâsi'l-Arabî, Beyrut tsz.

İndeksler

a. Âyet İndeksi

Sûre adı:.....	Sûre no:.....	Âyet no:.....	Sayfa no:
Âl-i İmran Sûresi.....	3.....	173.....	55
Âl-i İmran Sûresi.....	3.....	173.....	12
Âl-i İmran Sûresi.....	3.....	200.....	44
Bakara Sûresi.....	2.....	32.....	44
Bakara Sûresi.....	2.....	41.....	44
Cum'a Sûresi.....	62.....	8.....	16
Hicr Sûresi.....	15.....	9.....	12
Hûd Sûresi.....	11.....	113.....	1
İbrahim Sûresi.....	14.....	12.....	47
Sâffât Sûresi.....	37.....	180-182.....	44
Zâriyât Sûresi.....	51.....	58.....	18
Zuhruf Sûresi.....	43.....	67.....	7

6. Karma İndeks

A

- âb-ı kevser 53
acz 17
acz ve iftikar 16
adalet-i ilâhiye 54
âhiret 8, 27, 53, 54
ahlâk-ı sey्यie 2
Âlem-i İslâm 5, 6, 8
allâme 41
Anglikan Kilisesi 15
Arapça 48
asabiyet-i milliyeye 22
asr-ı hürriyet 49
Asya 5
avâm 9, 39
Avrupa 47
Ayasofya Câmii 4
âyât-ı Kur'âniye 6

B

- balıklar 17
benlik 40
berzah 8

C

- cehennem 47
Cenâb-ı Hak 11, 19, 36
Cengiz 27
cihad 1, 12
cihad arkadaşı 51
çocuklar 25, 28, 32, 33

D

- Dârü'l-Hikmeti'l-İslâmiye 15
defter-i a'mâl 8
din 49, 53, 54
Din-i İslâmiyet 23
dinsiz 23
dinsizler 50
dinsizlik 49
dua 18
dualar 22
dünya 8, 18, 27, 28, 36, 43, 48,
50, 53, 54
dürûs-u Kur'âniye 41

E

- ebced 45
ecnebler 4, 5
edipler 18
Ehl-i âhiret 2
ehl-i bid'a ve ilhâd 48
ehl-i dalâlet 3, 6, 9, 13, 19, 20,
22, 37
ehl-i din 49
ehl-i dünya 2, 3, 9, 19, 20
Ehl-i hak 37
ehl-i hakikat 4, 5, 7, 34
ehl-i ilhâd 2, 12, 48
ehl-i ilim 39, 41
ehl-i ilim ve kemâl 38

ehl-i iman 5, 7, 23, 26, 39, 48
 ehl-i nifak 21
 ehl-i salâhat ve takvâ 25
 ehl-i takvâ 32
 ehl-i takvâ ve salâhat 34
 ehl-i zulm 15
 enâniyet 37, 40
 enâniyet-i ilmiye 39, 41, 42
 Enenin istîmali 37
 esaret 52
 esfel-i sâfilîn 54
 Eski Said 21
 evham 9, 11, 39
 ezan 48

F

fakirler 25, 29, 32
 fakr ve acz 29
 fânî cennet 54
 felsefe 30
 felsefî düsturlar 28
 fetva vazifesi 42
 firavun-meşrep komite 48
 frengî illeti 31
 Frenklik 50
 fuşşiyat 4

G

gazab-ı ilâhî 20
 gazeteciler 5
 gençler 25, 30, 31, 32, 34
 gizli ezan 48

H

hakâik-i imaniye 26, 33, 40
 hakâik-i imaniye ve Kur'âniye 20
 hakâik-i Kur'âniye 39, 40
 hakikat-i Kur'âniye 35, 40
 Haliç 10
 Hâlık 28
 hamiyet 27
 hamiyet-i İslâmiye 30
 Hamiyet-i milliye 22, 24, 25, 27,
 28, 29, 31, 35
 Harb-i Umumî 52
 haset 40
 hastalar 25, 33
 hatt-ı Kur'ân 46
 havas 39
 havf 21
 havf damarı 11
 hiss-i havf 9
 hizbu'l-Kur'ân 12
 hizmet-i Kur'ân 3
 hizmet-i Kur'âniye 12, 20, 37, 43
 hizmet-i Kur'âniye ve imaniye 36
 hıfz-ı Kur'ânî 16
 hırs 17, 20
 hırs-ı şöhret 2
 hubb-u câh 1, 2, 3, 7, 8, 9, 21
 hukuk-u medeniye 52
 Hülâgu 27
 hürriyet-i vicdan 49
 hürriyet-i vicdaniye 50
 huzur-u ilâhî 54

İ

- ibadet 31
ihlâs 5, 8
ihtiyarlar 25, 27, 32, 33
iktidar 17, 18
iktidar ve ihtiyâr 16
iktisat 20
iman-ı bi'l-âhiret 29
iman-ı billâh 29
İngiliz 15
İngiliz Devleti 15
ins ve cin şeytanlar 1
İslâmiyet 5, 24, 30, 50
İslâmiyet milliyeti 30, 34
İstanbul 10, 15
İstanbul Boğazı 15
izah 42
izzet ve haysiyet 14

K

- kabir kapısı 3, 26, 27, 33
kâmet 48
Kanaat 20
Kerîm 19
kıskançlık 40, 41
korku 10
küçük bir insan 8
Kur'ân 4, 12, 23, 33, 42
Kur'ân-ı Hakîm 5, 16, 20, 33, 38,
39, 45, 53
Kur'ân şâkirtleri 46
Kürt 21, 22, 23, 32
Kürtler 22
Kürtlerin milliyeti 51
Kuvvet hakta 35

L

- lafz-ı Celâl 45
lafz-ı Kur'ân 45
lisan-ı fiil 18
lisan-ı hâl 18, 19
lisan-ı kâl 18

M

- Macar kâfirler 23
mal-ı haram 19
mânâ-yı işarî 16
maymun 17
medeniyet 26, 49
medeniyet-perestler 47
mefâhir-i milliye 34
menfi hareket 21
menfi milliyet 22, 30
Meşihat-ı İslâmiye 15
meşrû rızık 16
Mezheb-i Hanefî 50
mezhepsiz 23
muâraza 42
müçtehitler 41
muhakkikîn-i ulemâ 38
mülhid 22, 23
mülhidler 4, 22, 23, 34
münafıklar 20
müsbet hareket 21
musibettede 25
Musibetzedeler 32, 33
Müslüman 22

N

- Nahnü 37
nev-i beşer 49

R

- Rahîm 19
rahmet-i ilâhiye 54
rekabet 40
ribâ 18
Risale-i Nur 42, 45
rıza-yı ilâhî 3, 5, 8
rızık 19
rızık 20
rızık-ı helâl 18

S

- Said Nursî 12
sakallı çocuklar 6
Selef-i sâlihîn 6, 38
sene-i Kur'âniye 45
sırr-ı i'câzî 45
sinema 27
siyaset topuzu 13
Sultan Eyyûb 10

Ş

- Şâfiî Mezhebi 50
Şâfiyyü'l-mezhep 50
şahs-ı mânevî 40
şehadet 36, 53
şehid-i mazlum 14
şerh 42
şeytan 22
şeytan-ı cinnî 1
Şeytan-ı ins 1

- şeytan-ı ins ve cinnî 42
şeytanın şâkirtleri 3
şeytanlar 13
şöhret-perestlik 2, 7, 8
şübehât 39

T

- taklitçilik 42
taksimü'l-a'mâl 42
tamâ 16, 20, 21
tanzim 42
tembellik 42, 43
ten-perverlik 42, 43
terakkiyât-ı medeniye 28
terbiye-i medeniye 28
terbiye-i milliye 28
teslim-i İslâm 28
tevâfukât 45
tevekkül-ü iman 28
tilki 17
tiyatro 27
tükürük 15
Türk 23, 24, 25, 32, 34
Türkçe kâmet 51
Türkçe lisanı 33
Türkçü 24, 34
Türkçülük 23, 25, 31, 35, 50, 51
Türk düşmanı 23
Türkler 22, 23, 32, 35, 51
Türklük milliyeti 50
Türk Milleti 24, 25, 31, 32, 34

U

uhuvvet 22, 23, 24, 34

ulemâ 9, 18

Ulemâu's-sû' 39, 50

ulûm-u imaniye 41, 42

unsur 51

unsuriyet 22, 30, 31

V

vâsıta-yı rızık 17

vazifedarlık 42, 43

vehm 9, 10

vesile-i rızık-ı helâl 17

vicdan 50

Y

Yahudi milleti 18

yamyamlar 48

ye's-i mutlak 27, 34

Z

zaaf ve acz 17

zayıflar 29, 32

zekâ 17, 18